БVХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган

№ 12 (7042)
ЯНВАРИИН 15
СУББОТО
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Хүдөө ажахын артелиин Уставые наринаар сахиха

Хүдөө ажахые дам саашадань эрид хүгжөөхэ тухай партиин Центральна Комитедэй сентябрьска, февральско-мартовска, июньскэ Пленумүүдэй түүхэтэ тогтоолнууд колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар улам бэхижүүлхын гол программа боложо үгэнэ. Энэ тогтоолнуудай гараһанһаа хойшо манай республикын түрүү колхозууд, МТС-үүд яһала ехэ амжалтануудые туйлаһан, эмхидхэлэй-ажахын талаар улам бүри бэхижэһэн байна. Тиимэ түрүү колхозууд ажахыгаа бүхы талааань хүгжөөхын, ниитын зөөрые арьбалхын тулада, түбхын түрүүн хүдөө ажахын артелиин Уставые наринаар сахижа, тэрэнэй бүхы эрилтэнүүдые зүбөөр дүүргэдэг байна юм. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Мункожапов), Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыдыпов) ба бусад колхозууд энээндэ үльгэр жэшээ болоно үгэнэ. Эдэ колхозуудта артелиин хүтэлбэри, ажалай бүхы эмхидхэл имагтал Уставай эрилтын ёһоор ябуулагдадаг. Тиимэһээ эдэ колхозууд ажахын үнгэрһэн жэлдэ үйлэдбэри дээрээ нилээд ехэ амжалта туйлаһан, эмхидхэлэй-ажахын талааршье бэхижэһэн байна. Мүнөөшье эдэ колхозуудта малай үбэлжэлгэ болон бусад шухала хүдэлмэринүүд эмхитэйгээр ябуулагдажа байнхай.

Хүдөө ажахын артелиин Уставые эбдэхэ ябадалые эсэслэн болюулха гэһэн эрилтэ манай парти, правительство нютагуудтахи партийна, советскэ органуудһаа, МТС, колхозуудһаа саг үргэлжэ хэжэ байдаг. Манай республика дотор һүүлэй жэлнүүдтэ артелиин Уставые хазагайруулха ябадал юрэнхыдөө үсөөрөө гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Зүгөөр, зарим аймагуудай, колхозуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд артелиин Уставай эрилтэнүүдые сахихын түлөө саг үргэлжын оролдолго гаргадаггүй, харин дээрэһээл заиралтын ерэхэдэ гү, али шалгалтын болоходо энээн тушаа һаналаа табидаг байха юм. Артелиин Уставые сахилгада иигэжэ кампани шэнгеэр хандадаг ябадал колхозно ажахые хүтэлбэрилгэдэ, тэрэнние хүгжөөлгэдэ һаад түбэг ушаруулдаг, эсэстээ Уставай эрилтэнүүдые бүдүүлигээр хазагайруулха ябадалда хүргэдэг байна.

Республикын зарим колхозуудта ажалта үдэрнүүдые буруугаар гаргашалха, ниитын газарые, адуу мал, эдеэ хоол болон мүнгэн зөөрые хулгайлха, үрихэ, артелиин ажал хэрэгэй хүтэлбэрилгые хазагайруулха ябадалнууд үзэгдэнэ. Мүн ажалта үдэрэй тоо бүридхэл гуримшуулагдаагүй, ажалай нормо багаар зохёогдоһон баримтанууд үзэгдэнэ. Энэ талаар Заиграйн аймагай «Улаан Эрхирик» колхоз бүришье муу байдалтай. Эндэ гансал нэгэ бригададань 600 ажалта үдэр үлүүгээр гаргашалагдаһан байна. Мүн Ториин аймагай Маленковой нэрэмжэтэ, «Улаан Тори» колхозуудта захиргаанай-управленческэ аппарадта олон хүнүүд хүдэлжэ, тэдээндэ ажалта үдэрнүүд үлүү гараса түлэгдэһэн байха юм.

Үнгэрэгшэ жэлэй дүнгүүд дээрэһээ харахада ажалта үдэрэй минимум олоогүй колхознигууд үшөөл олон байба. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, колхознигуудай ажалай журамай зарим колхозуудта һула байһые гэршэлнэ. Бичурын, Мухаршэбэрэй, Заиграйн аймагуудта ажалта үдэрэй минимум олоогүй колхознигууд бүришье олон. Тиихэдэ зарим колхозуудай правленинүүд квартал бүхэндэ колхознигуудта аванс үгэхэ тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба КПСС-эй ЦК-гэй тогтоолые эбдэнэ, аванс үгэхэдөө артелиин гэшүүдэй олоһон ажалта үдэрнүүдые хараадаа абанагүй.

Тэрэшэлэн зарим колхозууд ниитын адуу малые доторой хэрэгсэлдэ гэһэн нэрэ зүүгээд, хуули бусаар гаргашалдаг ябадалаа үргэлжэлүүлһээр. Хориин, Сэлэнгын, Заиграйн аймагуудай хэдэ хэдэн колхозууд ажахын үнгэрһэн жэлдэ малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб дүүргээгүй байһан аад, малнуудые ондоо тээшэнь олоор гаргашалаа. Мүн малай тоо бүридхэлшье һайнаар табигданхай гэхын аргагүй. Энээнэй шалтаганиинь юуб гэхэдэ, нютагуудтахи партийна, советскэ органуудай, машинно-тракторна станцинуудай, колхозуудай партийна эхин организацинуудай зүгһөө артелиин Устав сахилгые хинан шалгалгын һуладаһан ябадал болоно. Зарим нютагуудта артелиин Уставай эбдэгдэжэ байһан ябадалые обёоронгүй, тэрэнние далдалжашье байһан баримтанууд үзэгдэнэ. Тиихэдэ олонхи машинно-тракторна станцинуудай хүтэлбэрилэгшэд колхозуудта артелиин Уставые сахиха хэрэгтэ хамаархангүй, энэ хэрэгһээ холуур ябажа байдаг. БМАССР-эй хүдөө ажахын министерство иимэ баримтануудые мэдэбэшье, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдһөө шанга эрилтэ хэдэггүй, тэдэнэрэй хүдэлмэрые хинан шалгадаггүй байха юм.

Хүдөө ажахын артелиин Уставые —колхозно ажабайдалай үндэһэн хуулиие эбдэжэ байһан ябадалые саашадаа тэсэжэ яабашье болохогүй. Артелиин Уставые зорюута хазагайруулжа, ниитын зөөрые зоргоороо үрижэ байһан эгээдүүдтэ зохихо хэмжээ абаха, тэдэнэрэй хэһэн гэм зэмыень өөһэдтэнь амасуулха хэрэгтэй. Артелиин зөөри хадаа колхознигуудай хамтын баялиг гээшэ. Тиимэһээ үнэн сэхэ колхозник бүхэн ниитынгээ зөөри баялигые арьбадхахын, колхозоо эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхын түлөө шууд тэмсэхэ, артелиин Устав хазагайруулагшадые элирүүлэн гаргаха уялгатай.

Иигээд колхозуудта тоосоотоһунгуулиин суглаанууд болохонь. Колхознигууд эдэ суглаанууд дээрээ артелиин Уставай хэр зэргээр сахигдажа байһые хэлэхэ, дутуунуудаа элирүүлхэ, өөһэдынгөө һанамжануудай оруулха байна. Колхозуудай шалгалтын комиссинууд мүнөө үедэ хүдэлмэреэ илангаяа һайжаруулха, артелиин Уставые эбдэһэн баримтануудые гүйсэд элирүүлхэ ёһотой.

Партийна, советскэ органуудай, МТС, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хадаа олзо доход хубаалгые, колхозуудые хүтэлбэрилгые, ажалай эмхидхэлые Уставай эрилтын ёһоор ябуулгые хангаха, колхознигуудай журам һайжаруулха, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, мүн ажалта үдэрнүүдые буруугаар гаргашалха, ниитын зөөрые үрихэ ябадалые дары болюулха тушаа хэмжээ абаха ёһотой. Хүдөө ажахын артелиин Уставые сахиха, колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ хэрэгтэ МТС-үүдэй зонодохи партиин айкомуудай инструкторска группануудай үүргые саашадаа тэрэшэлэн дээшэлүүлхэ шухала.

Украинын МТС-үүд, совхозууд болон колхозуудта метеорологическа постнууд байгуулагдана

КИЕВ, январиин 13. (ТАСС). Украинада мүнөө, үбэлэй үедэ сагай уларил ехээр хубилна. Заримдаа ехэ саһанай ороһоной удаа гэнтэ дулаан болоно, бороо ороно. Сагай иигэжэ хэды хубилбашье колхозно таряашад һэрэмжэтэй байдаг юм. Тэдэнэр сагай уларилай хубилхые уридшалан мэдээд, үбэлэй полевой хүдэлмэринүүдые метеорологическа хүндэ эрхэ байдалда амжалтатайгаар хэнэ.

Сагай уларилые уридшалан мэдэхэ хэрэгтэнь колхознигуудта метеорологическа постнууд туһална. Тиимэ постнууд 636 колхозуудта, мүн республикын 223 МТС-үүдтэ байгуулагдаа. Эдэ постнууд сагай уларилые шалгаха бүхы приборнуудтай юм.

Украинын 319 совхозуудта мүн лэ тиимэ постнууд эмхидхэгдээ.

Түсэбһөө гадуур нүүрһэ малталга

ВЛАДИВОСТОК, январиин 13. (ТАСС). «Артемуголь» трестын № 6—БИС шахта даалгабаряа үдэр бүри дүүргэхэ зуураа, нэгэ жэгдээр хүдэлмэрилнэ. Шэнэ жэлэй урда тээ энэ шахтын бүхы участогууд, тэрэ тоодо бэлэдхэлэй шахтанууд цикличностиин графигта ороһон байгаа. Энэнь шэнэ шахтануудые болзорһоонь урид ашаглалгада оруулха арга боломжо олгоо.

№ 3-Ц, № 7—7—БИС гэжэ артемовско шахтануудай горнягууд шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрнүүдтэ түсэбһөө гадуур 3 эшелонһоо ехэ нүүрһэ малтаа. Шахта бүхэниинь үнгэрэгшэ жэлэй январьта эрходоо мүнөө үдэр бүри 230—240 тонно нүүрһэ ехээр малтана.

РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ болон нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл

Арадай найдабариие харюулдаг хүнүүд

Үдэшын боро хараан... Заводой гудок сууряатан хүдэлмэриин үдэрэй дүүрэһэниие мэдээсэнэ. Энэ үедэ «Механлит» заводой уужам һаруул механическа цех соо 200 гаран хоёр халаанай хүдэлмэришэд, мүн албахаагшад сугларба. Уданшьегүй профсоюзай заводской комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Гармаев коллективэй хамтын суглаа нээбэ.

Эгээн түрүүлэн үгэ абажа хэлэһэн, заводой механическа цехын технолог Александр Сорокин гэгшэ заводой ахалагша нормировщик, үнинэй хүдэлмэришэн нүхэр Иван Степанович Дворниковые һунгуулиин 20-дохи участогай Участково комиссиин составта кандидадаар дэбжүүлһэн байна. Энэ кандидатурыень заводой партийна комитедэй секретарь нүхэр Смагин халуунаар дэмжэбэ. Нүхэр Дворниковой оролдосотой ажалые харуулһан олон баримтануудые тодорхойлхо зуураа, нүхэр Смагин коллективэй энэ найдабариие тэрэнэй бэелүүлжэ шадаха байһаниие мэдүүлбэ. Тэрэшэлэн заводой механическа цехын тоо бүридхэгшэ нүхэр Николай Алексеевич Бузановые һунгуулиин 20-дохи участогай Участково комиссиин составта дэбжүүлһэн тухайгаа контрольно мастер Алексей Полевов мэдүүлбэ. Тус кандидатурыень сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

—Энэ манай найдабарида заводой эрхим хүдэлмэришэн нүхэр Бузанов өөрынгөө үнэн сэхэ ажалаар харюусадаг. Бидэнэр Николай Алексеевичые хоёрдохёо һунгуулиин Участково комиссиин составта дэбжүүлбэбди,—гэжэ заводой мастер А. И. Яковлев хэлэбэ. Тус заводой коллективһээ хамта дээрээ үйлэдбэриин 5 түрүүшүүл һунгуулиин 20-дохи Участково комиссиин составта дэбжүүлэгдээ.

Б. Занаев.

Нэгэн һаналтайгаар дэбжүүлбэ

РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ болон ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин Участково комиссиин составта кандидадуудые дэбжүүлгэдэ зорюулагдаһан хамтын суглаан Хэлхеэ холбооной министерствын Бурят-Монголой Управленидэ олон хүдэлмэришэдэй хабаадалгатайгаар болобо.

Управлениин профсоюзна организациин месткомой түрүүлэгшэ нүхэр Н. Батурина һунгуулиин Участково комиссида түлөөлэгшэдөө дэбжүүлхэ тухай үгэ хэлэжэ, арадтаа үнэн сэхээр алба хэдэг хүбүүд, басагадые коллективэйнгээ зүгһөө дэбжүүлхые уряалба. Һүүлээрнь бухгалтер Л. Перевалова үгэ хэлэхэ зуураа, коммунистическэ партиин гэшүүн, управлениин эдэбхитэй хүдэлмэришэн нүхэр Георгий Андреевич Фроловые һунгуулиин 1-дэхи участогай Участково комиссиин составта дэбжүүлбэ. Мүн управлениин профсоюзна организациин зүгһөө экономист нүхэр Прасковья Ивановна Воронина һунгуулиин 1-дэхи участогай Участково комиссиин составта нэгэн дуугаар дэбжүүлэгдээ. Тэрэшэлэн тус Управлениин комсомольско организациин зүгһөө Участково комиссиин составта эдэбхитэй хүдэлмэришэн, ВЛКСМ-эй гэшүүн нүхэр Екатерина Павловна Афанасьева дэбжүүлэгдэһэн байна.

Т. Бадмаев.

Эрхим нүхэдөө эльгээнэ

Бурят-Монголой республикын худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой клуб соо Бурмонкоопсоюзай хүдэлмэришэд, албахаагшад һунгуулиин урда тээхи суглаанда олоороо сугларба.

Тус суглаае нээһэн профсоюзай месткомой түрүүлэгшэ нүхэр Топорков гэгшэ һунгуулиин 12-дохи Участково комиссиин составта өөһэдынгөө кандидадые дэбжүүлхэ болообди гэжэ мэдүүлбэ.

Трибунада эгээн түрүүлэн гараһан нүхэр Загрядская һунгуулиин тус комиссиин составта Бурмонкоопсоюзай захиргаанай-ажахын таһагай начальник, партийнабэшэ эдэбхитэн нүхэр Иван Владимирович Халзагаровай кандидатурые дэбжүүлхэ дурадхал оруулба. Иван Владимирович энээнэй урда болоһон һунгалтануудта Окружной болон Участково комиссинуудай составта нэгэнтэ бэшэ дэбжүүлэгдэжэ, арад зоной этигэл найдабариие үнэн сэхэ ажалаараа дүүргэдэг байгаа.

Нүхэр Загрядскаягай дурадхалые нүхэр Некрасов болон бусад халуунаар дэмжэбэ.

Хамтын суглаан болбол Иван Владимирович Халзагаровые һунгуулиин 12-дохи Участково комиссиин составта дэбжүүлхэ гэжэ тогтоол нэгэн һаналаар гаргаад, энэ тогтоолые баталхыень ажалшадай депутадуудай Городской районой Соведэй гүйсэдкомые гуйһан байна.

Д. Данилов.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Дэлхэйн рекорднуудые туйлалгын үдэр

Хадалиг газартахи каток дээрэ болоһон уласхоорондын мүрысөөн дүүрэбэ

АЛМА-АТА, январиин 12. (ТАСС). Казахска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй шан абахын түлөө болоһон мүрысөөн дүүрэбэ. Алма-Ата шадарай хадалиг газартахи каток дээрэ 4 үдэрэй турша соо спортивна һонирхолтой мүрысөөн болоо.

Мүнөөдэр, түрүүшын үдэрнүүдтэл адли, сагай уларил һайн байгаа. Мульһэн һайнаар хүрэнхэй байба.

1000 метртэ урилдаһан спортсменкэнүүд конькигаар ябалгын спортын бүхы түүхэ соо туйлагдаагүй гайхамшагта амжалта туйлаба. Советскэ спортсменкэ Халида Щеголеевагай (1 минута 36,3 секунда) табиһан дэлхэйн рекордһоо үлүү һайн үрэ дүн харагдаба. 8 спортсменкэнүүд мүрысөөндэ эрхим амжалта туйлаа.

1000 метрын урилдаанда Тамара Рылова хамагһаа түрүүлэн ерээ. Тэрэ хадаа 1 минута 33,4 секунда соо ябажа ерэһэн байна. Энэнь дэлхэйн рекордһоо бүри һайн болоно. 1 минута 33,9 секунда соо ерэһэн Ремма Меньшова хоёрдохи, 1 минута 34 секунда соо ерэһэн Софья Кондакова гурбадахи һуури эзэлээ.

3000 метртэ болоһон урилдаанда 5 минута 18,5 секунда соо ябажа ерэһэн Тульска спортсменкэ Вера Постникова нэгэдэхи һуури эзэлээ. 5 минута 22,8 секунда соо ябажа ерэһэн Тамара Рылова хоёрдохи, 5 минута 23,1 секунда соо ябажа ерэһэн Казахска ССР-эй спортсменка Галина Романова гурбадахи һуури эзэлээ.

Дүрбэн дистанцида эхэнэрнүүдэй дунда болоһон урилдаанда олон очко абаһаараа Тамара Рылова Казахска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй шан абаа.

Хилын саанахи спортсменкэнүүд мүнөөдэрэй мүрысөөндэ мүн лэ ехэ амжалта туйлаа. Мүрысөөндэ хабаадагшадай олонхинь национальна рекорднуудаа һайжаруулһан байна. Германска Демократическа Республикын түлөөлэгшэ Маргит Гробе 1000 метртэ урилдахадаа—1 минута 45,2 секунда соо, 3000 метртэ урилдахадаа—5 минута 43,4 секунда соо ябажа ерэбэ. Елена Майхер Польшын рекордые һайжаруулаа. Тэрэ хадаа 1000 метртэ урилдахадаа — 1 минута 46,4 секунда соо, 3000 метртэ урилдахадаа — 5 минута 58,2 секунда соо ябажа ерээ.

1000 метртэ, мүн 3000 метртэ конькигаар түргөөр ябалгын мүрысөөн мүнөөдэр эрэшүүлэй дунда болоо.

Энэ мүрысөөндэ советскэ болон чехословацка конькишад эрхим амжалта туйлаа. 1000 метрын урилдаанда 1 минута 28,4 секунда соо ябажа ерэһэн финскэ спортсмен Г. Тунбергын амжалта мүнөө болотор дэлхэйн рекорд гэжэ тоологдодог байгаа. Тунбергын рекордые мүнөөдэр табан хүн ахиба. Советскэ конькишад — Евгений Гришин, Юрий Сергеев, Валентин Приставкин—3 рекордыень, Чехословацка спортсменүүд — Антон Доубек, Ярослав Коларж—хоёр рекордыень туйлаа. Евгений Гришин 1 минута 22,8 секунда соо ябажа ерээ. Энэнь гайхамшагта амжалта мүн.

Евгений Гришин мүнөөдэр 3000 метртэ болоһон урилдаанда 4 минута 44,6 секунда соо ерэжэ, нэгэдэхи һуури эзэлээ.

Мүрысөөн дүүрэбэ. Казахска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо Т. Тажибаев дэлхэйн рекорд туйлаһантайнь дашарамдуулан мүрысөөндэ хабаадагшадые амаршалаад, спортивна саашанхи амжалта туйлахыень тэдэнэртэ хүсэбэ.

Шан абаһан Тамара Рылова, Дмитрий Сакуненко гэгшэд мүрысөөнэй тугые буулгаа.

В. Дмитриев, ТАСС-эй тусхай корр.

СССР-эй, Чехословакиин хоккейнэ суглуулагдамал командануудай хоорондо болоһон мүрысөөн

Спортдо дурладаг олон мянган хүн «Динамо» гэжэ Московско стадиондо январиин 12-то сугларaa. Шведскэ хоккеистнүүд һаяхан эндэ мүрысэһэн юм. Дэлхэйн 2 дахин чемпион, Европын 8 дахин чемпион болоһон Чехословакиин хоккейнэ суглуулагдамал командатай СССР-эй суглуулагдамал команда мүнөөдэр мүрысэхэнь.

Уласхоорондын мүрысөөндэ хабаадагшадые сугларагшад альга ташан угтаба. Советскэ болон Чехословацка хоккеистнүүдэй хоорондо мүрысөөн нэгэнтэ бэшэ болоһон юм. Иимэ мүрысөөнүүд заншал болоһон байна.

СССР-эй хоккейн секциин түрүүлэгшэ П. Коротков айлшадые амаршалба. Чехословацка спортивна делегациин хүтэлбэрилэгшэ В. Муха харюугай үгэ хэлээ. Чехословацка республикын, СССР-эй гүрэнэй гимннүүд наадагдаба.

Прожекторнүүдээр гэрэлтүүлэгдэһэн талмай дээрэ спортивна шанга тэмсэл болобо. Мульһэнэй зөөлэн, саһанай орожо байбашье, 2 команда шангаар тэмсээ.

Евгений Бабич (СССР) хамагһаа түрүүлэн бүмбэгэ сохижо оруулаа. Забһарлалга болотор советскэ спортсменүүд үшөө нэгэ бүмбэгэ сохижо оруулба.

СССР-эй команда забһарлалгын һүүлээр 3:0 гэһэн тоотой болоо.

Советскэ хоккеистнүүд 3:0 гэһэн тоотойгоор нүгөөдэеэ шүүгээ.

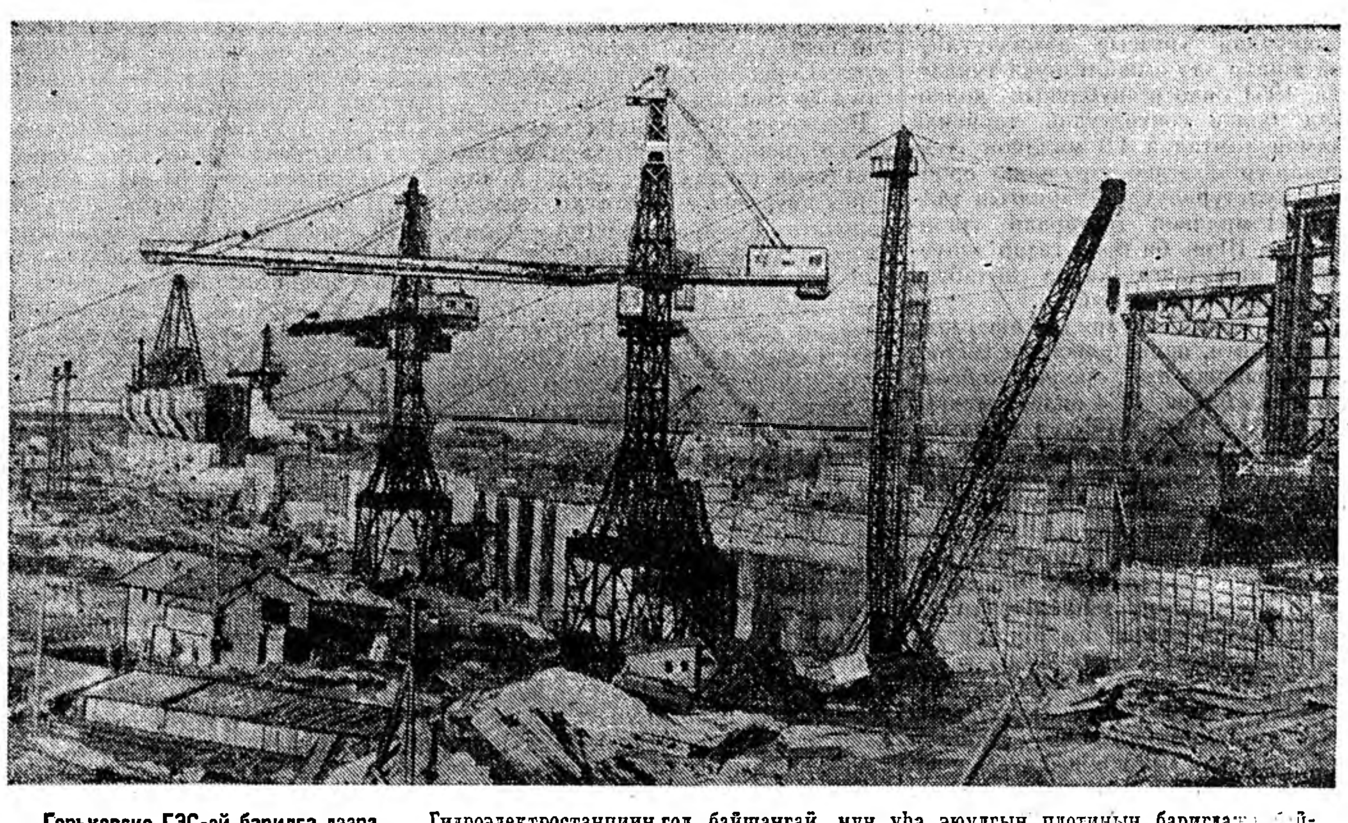
В. Эггингер, Г. Унгер (Баруун Германи) гэгшэд мүрысөөндэ судьягаар байгаа.

Үйлэдбэриие автоматизацилга

ХАРЬКОВ, январиин 13. (ТАСС). Подшипниково заводой цехүүд токарна шэнэ автомадуудаар, сепараторнуудые суглуулдаг машинануудаар, ролигуудые илгадаг аппарадуудаар, мүн багсалгын агрегадуудаар энэ жэлдэ хангагдаа. Эндэхи бүхы хүдэлмэри автомадуудаар бүтээгдэнэ.

Хүдэлмэришэдэй ажалые нилээд хүнгэдхэдэг, ажалай бүтээсые дээшэлүүлдэг, шэнэ техникэ үйлэдбэриин участок бүхэндэ хэрэглэгдэнэ. Шэнэ техникые хэрэглэһэнэй ашаар тус предприяти үнгэрэгшэ жэлэйнгээ программые амжалтатайгаар дүүргэһэн, шэнэ жэлдэ һайнаар бэлэдхэһэн байна. Завод мүнөө үедэ декабрь һарада орходоо 12 процентээр олон подшипнигуудые үдэр бүри бүтээн гаргана. Жэлэй дүүрэтэр подшипнигуудые бүтээн гаргалга 33 процентээр дээшэлүүлэгдэхээр хараалагдана.

Энэ хэмжээе туйлахын тула үйлэдбэриин процессүүдые саашадань автоматизацилха тушаа хүдэлмэри хэгдэжэ үргэлжэлһөөр. Заводой новаторнуудай зураһан чертёжнүүдэй ёһоор подшипниково мөөрэнүүдые үйлэдбэрилхэ 4 автомат мүнөө предприятида бэлэдхэгдэжэ байна. Үшөө 9 тиимэ станогууд бүтээгдэхээр хараалагдана.

Горьковско ГЭС-эй барилга дээрэ. Гидроэлектростанциин гол байшангай, мүн уһа эюулгын плотинын баригдажа байгаа газар.
ТАСС-эй фотохронико.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Шадамар пропагандист

Үдэщын найман саг... «Коммунизм» колхозой партийна организациин секретариин таһалга соо электрын гэрэл хурсаар яларна. Тэндэ һууһан коммунистнууд шэнэ газетэ, журналнуудые уншана, өөһэд хоорондоо хөөрэлдэнэ. Кружогой хүтэлбэрилэгшэ Александр Борисович Мартихаев пальтогоо тайлажа үлгөөд, столойнгоо хажууда һуужа ээлжээтэ занятиияа эхилбэ.

Энэ үдэшэлэн КПСС-эй түүхын IX-дэхи бүлэгөөр ойлгоһоноо хөөрэлдэбэ. Пропагандистын табиһан асуудалые зүбшэн хэлсэлгэдэ үгэ хэлэхэ дуратай коммунистнууд олон байба. Тэндэһээ Доржиев Дашинима бодожо:

—СССР-эй байгуулагдаһанай ашаар, манай ороной олон арадууд дүүрэн ба адли тэгшэ эрхэтэй союзна социалистическэ республиканууд боложо нэгэдэһэн байна гээд, анхан СССР-эй хэды союзна республиканууднаа бүридэһые болон мүнөө арбан зургаан ахадүү союзна республиканууд болоод байһан тухай хөөрэнэ. Тэрэнэй тодорхой харюу үгэжэ дүүргэһэнэй һүүлээр, —хэн нэмэхэб?—гэжэ пропагандист асууба.

Коммунист Дамчеев үгэ абажа:

—СССР-ые байгуулһанай ашаар, илангаяа бага нацанууд бүхы талаараа хүгжэхэ арга боломжотой болоо. Жэшээнь, манай бурят-монгол арад хаанта засагай үедэ эрхэ сүлөөгүй, хүшэр хүндэ байдалда, доромжолуулжа байдаг байгаа. Мүнөө Российска Федерациин ахадүү республиканудай бүлэ соо автономно социалистическэ республика боложо нэгэдээд, агуухэ ород арадай туһаламжаар, түрүү республиканудай нэгэн болообди. Түрүүшын табанжэлэй үедэ промышленна томо томо предприятинууд: ПВЗ, мяха-консервын комбинат, шэлэй завод болон бусад байгуулагдаа. Мүн баһа культурын олон эмхи зургаанууд: театрнууд, кино-театрнууд, Культурын ордонууд, библиотекэнүүд, һургуулинууд болон больницанууд олоор баригдаа. Тулюур ядуу ажаһуудалтай үмсын таряашад хамтаржа, баян тэнигэр байдалтай колхозниигууд болонхой. Арадуудай хани барисаае саашадаа улам бэхижүүлхэ ёһотойбди,—гээд тэрэ үгэеэ дүүргэнэ.

Һүүлээрнь коммунист Балуев В. И. Ленинэй табиһан кооперативна түсэб тухай нилээн дэлгэрэнгыгээр хөөрөөд, түгэсхэл дээрээ:—Энэ түсэбэй ёһоор гүрэнөө түргэн индустриализацилһанайнгаа ашаар, хүдөө ажахыгаа шэнэдхэн хубилгаха арга боломжотой болообди. Хүдөө ажахымнай түрүү техникээр хангагдаа. Колхозуудай таряалан дээрэ трактор болон комбайн олоороо хүдэлнэ. Манайшье колхоз хэдэн автомашинатай ба бусад машинануудтай болоо. Колхознигуудай мүнөө үеын гол зорилго малай ашаг шэмэ дээшэлүүлжэ, һү, тоһо, мяха гүрэндөө ехээр үгэхэ ябадал болоно.

Удаань үшөө хэдэн коммунистнууд үгэ хэлээ. Тэрэнэй һүүлээр Александр Борисович хөөрэлдөөнэй дүн гаргаба.

Закаменай аймагай Санагын дунда һургуулиин багша коммунист Александр Борисович Мартихаев «Коммунизм» колхозой партийна организацида 2-дохи жэлээ пропагандистаар хүдэлнэ. Энэ ажалдаа мэргэжэлтэй ба дүй дүршэлтэй болонхой. Һайнаар бэлэдхээд занятиияа хододоо һонирхолтойгоор үнгэргэнэ. Теоретическэ орёо асуудалнуудые тайлбарилхадаа, хүн бүхэнэй һайнаар ойлгохын тулада хөөрэлдөөндэ элдэб жэшээ, баримтануудые хэрэглэнэ. Гадна, гэртээ дабтажа үзэхынь тулада кружогойхидтоо эгээн шухала асуудалнуудыень злажа үгэдэг.

Энээн дээрэһээ кружогой һурагшад партиин түүхые шудалха ехэ хүсэлэнтэй болоо. Коммунистнууд занятиһаа хожомдодоггүй. Тэдэнэр хэрбээ ондоо тээшэ ябаха гэе һаа, пропагандистһаа зүбшөөл абажа ошодог гуримтай.

Кружогой занятида коммунистнууд Хадаев Н. Б., Балуев Ч. Ш., Доржиев Д.-Н., Дамчеев Б.-М., Бабалаев Л-Ж. болон бусад эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, партиин түүхые гүнзэгыгөөр шудална.

Энэ хадаа коммунист Мартихаевай партийна даалгабаридаа харюусалгатайгаар хандаһанай, өөрынгөө ажалые зүбөөр эмхидхэжэ шадаһанай аша үрэ мүн.

Б. Шойдоков.

Комсомольско организациин секретарьнуудай зүблөөн

ВЛКСМ-эй Городской райком комсомольско организациин секретарьнуудай зүблөө һаяхан үнгэргэбэ. Тус зүблөөн дээрэ комсомольско организациин 50-яад шахуу секретарьнууд хабаадалсаа. Суглараагшадта «РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ болон ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин кампанида комсомольско организацинуудай хабаадалсаха тухай» асуудалаар КПСС-эй Городской райкомой секретарь нүхэр С. С. Бадмацыренов элидхэл хэбэ.

Краснодарска хизаар. 1931 ондо эмхидхэгдэһэн рис тарилгын Бүхэсоюзна туршалгын станци энэ культурые шэнэ районуудта таридаг болохо тушаа ехэ хүдэлмэри хэнэ.

Эрдэмтэдэй коллектив Дагестанда, мүн Грозненско областьдо туршалгын станцинуудые байгуулаа; Волго-Донской уһалууриин системын зонодохи Ростовско областьдо мүн лэ тиимэ участогууд байгуулагдажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: рис тарилгын Бүхэсоюзна туршалгын станциин селекциин лаборатори соо. Селекционер О. С. Натальина (баруун гарһаа), лаборантка Е. С. Стенгач селекционно материалнуудые шалган хаража байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Колхозуудта хүдэлмэрилхөөр коммунистнууд гарана

КПСС-эй Кударын айком колхозуудайнгаа партийна эхин организацинуудые бэхижүүлхын, тэдэнэй ажал-ябуулгые эрид һайжаруулхын түлөө нилээд оролдолго гаргана.

Һүүлшын үедэ аймагай центрһээ колхозой партийна эхин организациин секретаряар хүдэлмэрилхөөр 7 коммунистнууд эльгээгдээ, 3 коммунистнууд колхозой түрүүлэгшээр һунгагдаһан байна. Мүн колхозой түрүүлэгшын орлогшоор 5 коммунистнууд томилогдоо. Хамтадаа 35 коммунистнууд колхозуудта хүдэлмэрилхөөр ошобо. Эдэ нүхэдүүд ажал хүдэлмэри дээрээ шалгарһан, хүдөө ажахын талаар дүй дүршэлтэй болоһон байха юм.

Ранжуровай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоздо түрүүлэгшээр һунгагдаһан аймгүйсэдкомой таһагые даагша А. И. Соковиков, мүн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ (түрүүндээ аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо) нүхэр Ф. И. Иванов гэгшэд ажалаа муу бэшээр ябуулжа байна.

Колхоздо гарагшадай дунда Бэлэдхэлэй министерствын аймагтахи түлөөлэгшэ С. В. Кривогорницын, КПСС-эй айкомой инструктор Э. Б. Ранжуров, аймгүйсэдкомой түсэблэлгын таһагые даагша нүхэр Нечаев болон бусад коммунистнууд бии.

С. Таханов.

Франциин Правительствода Советскэ Правительствын эльгээһэн ното

Январиин 13-да СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерство болбол Франциһаа Москвада байдаг Посольстводо доро дурсагдаһан ното эльгээбэ:

«СССР-эй Правительство Францийн Правительствода иигэжэ мэдүүлхэ шухала гэжэ тоолоно гэбэл:

Франциин, Англиин, Италиин, Бельгиин, Голландиин, Люксембургын, мүн тэрэшэлэн Баруун Германиин хабаадалсадаг «Барууневропейскэ союз» гэдэгые байгуулха тухай парижска хэлсээнүүд соо «Дайн сэрэгтэ ами бүтөөдэг, хорото гү, али бусад иимэрхүү газуудые болон бактериологическа арга зэбсэгүүдые хэрэглэхэ ябадалые хорихо тухай» 1925 оной июниин 17-ной Женевскэ протоколдо огто таарахагүй заабаринууд бии байна. Тус протоколые Франциин Правительство хадагалжа байдаг юм.

Бүгэдын мэдэхээр, Женевскэ протокол дэлхэйн түрүүшын дайнай һүүлээр баталагдаа һэн. Тэрэ дайнай үедэ ами бүтөөдэг ба хорото газууд, мүн тэрэшэлэн бусад химическэ арга зэбсэгүүд үргэнөөр хэрэглэгдэхэдэнь арадууд тэрэниие эрид шууд буруушаажа угтаһан байгаа. Мүн тэрэшэлэн амгалан һууһан зондо айхабтар хүндэ үбшэнүүдые халдааха гэһэн зорилготой хорото бактериологическа арга зэбсэг хэрэглэхэ аюул бүри тиихэ сагта тохёолдоод байһан юм. Энээн дээрэһээ ами бүтөөдэг, хорото гү. али бусад иимэрхүү газууд, тэрэшэлэн тиимэ хорото шэнгэн ба хуурай зүйлнүүд мэтын, хүн зониие олоор хюдаха арга зэбсэгүүдые дайн байлдаанда хэрэглэхые, мүн баһа дай хэхэ бактериологическа арга зэбсэгүүдые хориһон дээрэ дурсагдаһан Женевскэ протокол зохёожо, уласхоорондын хэлсээ баталха шухала болоһон байгаа.

Мүнөө үедэ Женевскэ протокол диилэнхи олонхи гүрэнүүдтэ мэдэрэгдэһэн байна; тэрээндэ 50 гүрэнүүд гар табиһан гү, али нэгэдэлсэһэн байха юм, тэрэ тоодо «Баруунневропейскэ союзда» хабаададаг бүхы оронууд—Франци, Англи, Итали, Бельги, Голланди, Люксембург, мүн тэрэшэлэн Германи бии.

«Дайн байлдаанда ами бүтөөдэг, хорото гү, али бусад иимэрхүү газуудые, мүн тэрэшэлэн энэ мэтын хорото шэнгэн болон хуурай зүйлнүүдые хэрэглэхэ ябадалые болбосоронгы дэлхэйн олониитэ зүбөөр буруушааһан байна» гэжэ Женевскэ протокол соо заагданхай. Арадуудай һэшхэлдэ ба практикада уялгата ёһоор хабаадаха байһан энэ хорилтын уласхоорондын эрхэ боложо хүсэндөө ороһониие хаа хаанагүй мэдэрхын зорилгоор, Протоколдо хабаадагшад тус хорилтые мэдэржэ, дай хэхэ бактериологическа арга зэбсэгүүдые хорихо гээшые зүбшөөгөөд, энэ Декларациин условинуудаар өөһэд хоорондоо холбогдонхойбди гэжэ бэеэ тоолохо гээд үгэеэ нэгэдэнэ» гэһэн уялгануудые абаһан юм.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнда химическэ ба бактериологическа арга зэбсэгүүдые хэрэглэхэ ябадалые болюулгада Женевскэ протокол элитэ ехэ үүргэ дүүргэһэн байна. Бүгэдын мэдэхээр, сэрэгэй гэмтэ ябадал хэгшэд гэжэ Уласхоорондын трибуналаар гол ударидагшадаа сүүдлүүлһэн гитлеровскэ правительствошье химическэ болон бактериологическа зэбсэгые хэрэглэхэ ба Женевскэ протокол эбдэхэ гэжэ зүрхэлөөгүй байһан юм.

Теэд, эдэ бүгэдые тоонгүйгөөр парижска хэлсээнүүд болбол баруунневропейскэ сэрэгэй союзда хабаадалсадаг оронууд химическэ ба бактериологическа арга зэбсэгүүдые суглуулан хуряажа, тэдэниие өөрынгөө армиие зэбсэгжүүлгэдэ хэрэглэжэ, химическэ болон бактериологическа дайн байлдаанда бэлэдхэл хэхэ болоно гэжэ хараалһан байба.

Жэшээнь, «Баруунневропейскэ союз» байгуулха тухай парижска хэлсээнүүдэй № III протокол соо хэлэгдэхэнь хадаа энэ сэрэгэй блогто хабаадагшад атомна зэбсэгтэй запастай байхын хажуугаар, химическэ болон бактериологическа арга зэбсэгүүдэй запасуудые бии болгохо юм гэнэ, тэрэ атомна зэбсэг тухай Советскэ Правительство Франциин, Англиин ба США-гэй правительствонуудта эльгээһэн зохихо нотонууд соогоо өөрынгөө позициие элирхэйлэн мэдүүлһэн байгаа. Дурсагдаһан Протоколой хоёрдохи хабсаргалта соо хэлэгдэһэнэй ёһоор, эдэ запасууд ямар байхаб гэхэдэ: сэрэгэй зорилгоор хэрэглэхын тулада зорюута бии болгогдоһон ами бүтөөдэг, хорлон гэмтээдэг, зохолгон хородхоодог, үе мүсые хүдэлхынь болюулдаг, бэеын ургалта һаатуулдаг, арһа нилзаруулан шархатуулдаг гү, али реакциие түргэдхэдэг химическэ зүйлнүүд, мүн тэрэшэлэн «приборнууд ба аппаратура, сэрэгэй зорилгодо хэрэглэхын тулада зорюута бэлдэгдэһэн хорото хорхой шумуулнууд гү, али бусад амиды ба үхэһэн организмууд гү, али тэдэнэй токсическа продуктнууд байха болоно».

Тус тус ороной территори дээрэ химическэ ба бактериологическа арга зэбсэгые ехээр үйлэдбэрилгые эмхидхэжэ, мүн баһа хилын саана материалнуудые худалдан абажа, энэ союзда хабаадалсадаг гүрэнүүдэй сэрэгүүдэй тоотой зохилдуулан, тиимэ запасуудые ехэ болгохо гэжэ барууневропейскэ сэрэгэй союз байгуулха тухай парижска хэлсээнүүдэй № IV протокол соо хараалагданхай. Парижска хэлсээнүүд гээшэ эдэ хэлсээнүүдэй ёһоор байгуулагдаха байһан баруунгерманска армида атомна зэбсэг үгэхын хажуугаар, химическэ ба бактериологическа арга зэбсэг олгохо байһан тухай Советскэ Правительство түсгаар һануулан болгоомжолхо уялгатай байнабди гэжэ тоолоно. Иимэ байдал хадаа айхабтар хүшэр хүндэ хойшолонгуудтай, арадуудта тоо томшогүй гарза хохидолтой химическэ ба бактериологическа хюдалгын дайнай аюулые Европодо ехэ болгонгүй байха арганьгүй юм. Тэрэ хадаа хүн зоной олооро һуудаг европейскэ оронуудта түсгаар ехэ аюул ушаруулха болоно.

Дээрэ дурсагдаһан ушартай дашарамдуулан, Советскэ Правительство болбол «Барууневропейскэ союзда» ба Хойто-атлантическа блогто хабаадалсадаг оронуудай арминуудай химическэ болон бактериологическа арга зэбсэг хэрэглэхэ тушаа Франциин бэе дээрээ даажа абаха һанаатай байһан уялгануудынь «Дайн сэрэгтэ ами бүтөөдэг, хоротой гү, али бусад иимэрхүү газуудые болон бактериологическа арга зэбсэгүүдые хэрэглэхэ ябадалые хорихо тухай» 1925 оной июниин 17-ной Женевскэ протоколой ёһоор Франциин абаһан уласхоорондын уялгануудтай таарахагүй байһан тухай Франциин Правительствын анхарал хандуулха шухала гэжэ тоолоно.

1925 оной июниин 17-ной Женевскэ протокол эбдэжэ, Франциин бэе дээрээ даажа абажа болохо байһан тэрэ айхабтар ехэ харюусалга тухай Франциин Правительствын анхарал хандуулха шухала байна гэжэ Советскэ Правительство тоолоно.

Барууневропейскэ сэрэгэй союз байгуулха тухай парижска хэлсээнүүдтэ гар табиһан Англиин, Италиин, Бельгиин, Голландиин болон Люксембургын Правительствонуудта мүн лэ тиимэрхүү удхатай нотонуудые Советскэ Правительство нэгэн доро барюулһан байна.

Советскэ Правительство болбол 1925 оной июниин 17-ной Женевскэ протоколые хадагалагша французска правительствые энэ нотын бүүлгабаринуудые дурсагдаһан протоколдо хамаатай бусад бүхы гүрэнүүдтэ эльгээхыень гуйна.

Мүн тэрэшэлэн иимэрхүү нотонууд Англиин, Италиин, Бельгиин, Голландиин посольствонуудта ба Люксембургын миссидэ эльгээгдэһэн байгаа.

Российска Федерациин хүдөө ажахы

И. В. ЖУКОВ, РСФСР-эй хүдөө ажахын министрын орлогшо

Эхэ оронойнгоо туйлаһан гайхамшагта амжалтануудаарнь омогорхон РСФСР-эй Верховно Соведтэ ба ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудые угтан манай арад Коммунистическэ партиин, Советскэ Правительствын хүтэлбэрээр ябажа байна. Гээгдэнги аграрна гүрэн байһанаа Росси агуухэ Октябрьска Социалистическэ революциин илаһанай ашаар хүсэн түгэс социалистическэ индустриально-колхозно орон болоо.

Колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, механизаторнууд болон мэргэжэлтэд хүдөө ажахын үйлэдбэриие эрид шууд дэбжээхэ тухай хараалһан парти, правительствын зорилгые ехэ эдэбхитэйгээр бэелүүлжэ байна.

Российска Федераци хадаа социалистическэ Эхэ ороноймнай гол шухала район гэжэ тоологдохол ёһоороо тоологдоно. Шэниисэ ба хара таряанай тарилгын дүрбэнэй гурбан хуби, овёсой тарилгын табанай дүрбэн хуби эндэхи колхозууд болон совхозуудта мүнөө бии байна.

1954 он хүдөө ажахын бүхы үйлэдбэриин үндэһэ һуури болохо ороoһо таряа үйлэдбэрилгые ехээр дээшэлүүлгэдэ эрид хубилалта хээ. Российска Федерациин колхозно болон совхозно полинуудай ажалшад 1953 онойхидо орходоо 400 миллион пүүд таряа гүрэндэ ехээр тушаагаа, тэрэ тоодо 252 миллион пүүд шэниисэ, 19 миллион пүүд крупяной культура, 65 миллион пүүд фуражна культуранууд, 12 миллион пүүд кукуруза ехээр тушааһан байна.

Алтайн хизаарай, Омско областиин, Красноярска хизаарай, Башкирска АССР-эй, Курганска, Кемеревскэ, Челябинска областьнуудай колхозууд болон совхозууд ороoһо таряа үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ, таряа тушаалгын түсэб дүүргэхэ талаар горьтой амжалтануудые туйлаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ Алтайн хизаарай колхозууд болон совхозууд 222 миллион пүүд таряа гүрэндэ тушааһан ба худалдаһан байна, тэрэ тоодо 191 миллион пүүд шэниисэ тушаагдаа. Мүн Краснодарска, Ставропольско хизаарнууд, Ростовско область, РСФСР-эй хара хүрьһэтэй ба хара хүрьһэтэй бэшэ зононуудай олонхи центральна областьнууд таряа тушаалгынгаа түсэбые амжалтатайгаар дүүргээ.

Тарилгын талмайе үргэдхэһэнэй, полинуудай ургасые дээшэлүүлһэнэй ашаар эдэ амжалтанууд туйлагдаа. 1954 ондо республикын колхозууд болон совхозуудай таряанай талмай хамтадаа 4,9 миллион гектараар үргэдхэгдөө, тэрэ тоодо ороoһото культурануудай тарилгын талмай 3,1 миллион гектараар үргэдхэгдөө. Шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглалга хадаа айхабтар ехэ удхашанартай байгаа.

Шэнэ газар элдүүрилэн ашаглаха тухай парти, правительствын тогтоолые таряашад ехэ оролдосотойгоор дүүргэжэ байна. 1954 ондо 9 мянган колхозууд, 1500 МТС-үүд шэнэ газар элдүүрилгэдэ хабаадаһан байна. Партиин уряагаар 50 мянган һайн дуратан зүүн районуудай МТС-үүдтэ ошоһон байна, тэрэ тоодо 19 мянган тракторнстнууд, комбайнернууд, тракторна бригаданудай бригадирнууд, 28 мянган заһабарилгын ба бусад хүдэлмэришэд ошоһон байгаа. Түрүүшынгээл жэлһээ шэнэ газар һайн ургаса үгөө.

Шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглалга үргэлжэлһөөр. Мянгаад мэргэжэлтэд Сибириин газар дайдые мүнөө шэнжэлэн үзэжэ байна. 9,4 миллион гектар газар мүнөө олдоо, тэрэнэй 2 миллион гектарһаа үлүү газарые имагтал колхозууд хахалха, тиихэдэ хахалагдаһан 6,2 миллион гектарта тарилга хэхэ байна. Шэнэ газар элдүүрилэн ашаглалгада шэнэ совхозууд ехэ үүргэтэй. Хүдөө ажахын томо предприятинууд мүнөөнэй техникые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха, наука ба түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые газартаряаланда үргэнөөр хэрэглэжэ шадаха болоно. Шэнэ газар дээрэ хүдэлхын тулада хэдэн олон бүлэг һайн дуратан хэрэгтэй. Шэнэ газар элдүүрилэн ашаглахаар хүсэн зориһон Москвагай комсомолецууд болон залуушуулай уряагаар шэнэ газарта үни удаанаар түбхинэхын тулада ороной зүг бүхэнһөө олон һайн дуратан шэнэ газарта ошоно. Тэдэнэй дунда Советскэ арми ба флодһоо бусажа ерэһэн хүнүүд олон.

Российска Федерациин колхозно үйлэдбэриие дэбжээлгэдэ машинно-тракторна станцинууд айхабтар ехэ үүргэ дүүргэнэ. 1954 ондо эдэнэр харьяата колхозуудайнгаа хүдөө ажахын хүдэлмэриин дүрбэнэй гурбан хубиие бүтээһэн байна. МТС-үүд 38,6 миллион гектар газар (зөөлэн хахалалгаар) 1953 онойхиһоо ехээр элдүүрилээ. Ороoһото культурануудые комбайнаар хуряаха түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ.

Гүрэнэй үзүүлһэн туһаламжа хадаа энээниие туйлаха хэрэгтэ шиидхэхы удхашанартай байгаа. Шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглахын тулада 1954 ондо гансахан зүүн районуудта 72 мянган трактор (15 хүсэнэй), 15 мянган комбайн, 33 мянган тракторна плуг болон хүдөө ажахын хэдэн арбаад мянган машинанууд эльгээгдээ.

Сагай уларилай муу байһан дээрэһээ таряа хуряалгын үедэ Сибириин районуудай МТС-үүд ехэ бэрхэшээлнүүдые дабажа гараа, тиигэбэшье гүрэнэй зүгһөө, мүн городуудай болон промышленна центрнүүдэй ажалшадай зүгһөө эдэ районуудта үзүүлһэн туһаламжын ашаар таряа хуряалга эмхитэйгээр, тиимэ ехэ гээлтэгүйгөөр үнгэргэгдэһэн байна.

Хэдэн арбаад, зуугаад түрүү комбайнернууд болон шофёрнууд ажалдаа шалгараа. Омско областиин Павлодарска МТС-эй комбайнаар таряа хуряалгын элитэ мастер Социалистическэ Ажалай Герой И. В. Величко 1262 гектар хуряажа, 18246 центнер таряа сохёо. Новосибирскэ областиин Тунинска авторотын шофёр М. Лукин 40 үдэр соо 37.255 тонно километр ябаһан байна. Сибириин комбайнернууд нүхэд Добшик, Антонюк, Кабанец, Хвостиков, Чабанов болон бусад сезон соо 15—20 мянган центнер таряа сохижо, гайхамшагта ажалаараа суутай болонхой. Алтайн комбайнернууд нүхэд Губин ба Пятница гэгшэд өөһэдынгөө комбайнуудай бункернуудһаа 30—30 мянган центнер шэниисэ үгөө.

СССР-эй хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ Российска Федераци нилээд ехэ һуури эзэлдэг. 54.341 колхоз, 5.541 машинно-тракторна станци, 2.748 совхозууд республика дотор бии байна. Эдэнэр тэрэшэлэн хартаабха болон овощь үйлэдбэрилгөөр, лён, улһа, наран сэсэг болон тоһолиг, мүн бусадшье культурануудай тарилгын талмайгаар орон дотороо нэгэдэхи һуури эзэлнэ.

Республикын колхозууд болон МТС-үүд газартаряалангай культурые оролдосотойгоор, даамайгаар дээшэлүүлнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ хабарай тарилгые бүри эмхитэйгээр, эрхим болзорто үнгэргөө. 1953 онойхидо орходоо 9 миллион гектар ехээр хахалагдаһан намарай парта тарилга хэгдээ. 7 миллион гектар газарта хабарай ороoһото культурануудые хэрээһэлүүлэн ба нарин рядна аргаар тарилга хэгдэһэн байгаа. 1954 ондо колхозуудта түрүүшынхеэ нэлэнхы ехэ газарта түрүү квадратно-гнездовой аргаар кукуруза, наран сэсэг таригдаа, тэрэшэлэн хартаабха, овощной культуранууд энэ аргаар һуулгагдаа һэн.

Квадратна ба квадратно-гнездовой аргаар рассадатай бүхы овощной культуранудай хахад хубинь шахуу таригдаһан байгаа. Рассадануудые ургуулхын тулада колхозууд 1,3 миллиардһаа үлүү торфо перегнойно горшоогхонуудые бэлэдхэһэн байна. Теплицэнүүд болон парнигуудые бариха ба хэхэ түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Республикын колхозууд гансахан 1954 он соо энээнһээ урагшанхи бүхы жэлнүүд соо бариһанһаа олон парнигууд болон теплицэнүүдые бүтээһэн байна. Гол горхон шадарай газар хадаа хартаабха, овощь үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ хэрэгтэ таарамжатай зохид арга боломжо мүн болоно, 1954 ондо 68 мянган гектар иимэ газарта хартаабха ба овощь һуулгагдаһан байгаа.

РСФСР-эй хүдөө ажахыда малажал тон ехэ һуури эзэлдэг. Архангельска, смоленскэ, ярославска малшадай бии болгоһон һү ехэтэй үүлтэрэй малнууд манай орон дотор элитэ болонхой. 1953—1954 онуудай ажахын жэлдэ республикын колхозуудта эбэртэ бодо малай тоо 558,9 мянган толгойгоор олошороо, тэрэ тоодо 548,7 мянган үнеэд, 1022,3 мянган гахай болоно. Үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө һү һаалга 88 килограммаар дээшээ болоһон байна. Челябинска областиин колхозуудта 1952—1953 онуудайхида орходоо үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 508 килограмм һүн ехээр һаагдаһан, Тамбовско областьдо—465 килограмм, Курганска областьдо—412 килограмм һүн ехээр һаагдаһан байгаа. Мүнөө республикын колхозууд болон МТС-үүд малайнгаа тоо толгойе саашадань олошоруулхын, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхын тулада бүхы хэмжээнүүдые абажа байна.

Газартаряалангай ба малажалай продукциие ехэдхэһэнэй, тэрэшэлэн продукцинуудые бэлэдхэлэй ба худалдан абалгын үные дээшэлүүлһэнэй ашаар колхозуудай олзо доход нилээдгүй ехээр ургажа байна. Гүрэндэ гансахан нэмэжэ оруулһан ба худалдаһан таряанайнгаа түлөө РСФСР-эй колхозууд 6—7 миллиард түхэриг мүнгэн олзо абаа юм. Энэ жэлдэ Сибириин олон колхозууд миллионернүүд болоо.

РСФСР-эй Верховно Соведтэ ба нютагуудай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд хадаа хүдөө ажахыдахи харюусалгатай үе — хабарай тарилгада бэлэдхэлтэй тудалдаха болоно. Колхозуудай, МТС-үүдэй болон совхозуудай миллион ажалшад 1955 ондо элбэг баян ургаса абаха үндэһэ һуури мүнөө табижа байна. Нёдондо жэлэйхидэ орходоо энэ жэлэй январиин 1-дэ колхозууд ороoһото культуранудай үрэһэ 7,8 миллион центнерээр, хартаабхын—8,5 миллион центнерээр, лён-долгунец—27 мянган центнерээр ехые хаагаа. Республикын МТС-үүд 1954 оной дүрбэдэхи кварталада тракторнуудые заһабарилха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргээ.

Баян ургаса абахын тулада колхозууд болон совхозууд хүдөө ажахын наукын ба түрүү дүй дүршэлэй туйлаһан эрхим юумэнүүдые үйлэдбэридөө нэбтэрүүлнэ. Колхозой эрдэмтэ Т. С. Мальцевай дурадхаһан шаблаагүй плугаар газар хахалха шэнэ арга дэлгэрүүлхэ талаар үнгэрэгшэ намар горьтой хүдэлмэри хэгдэһэн байна.

Манай Эхэ ороной столица — Москвада хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэ нээлгэ хадаа үнгэрэгшэ жэлэй ехэ шухала события мүн болоно. Хүдөө ажахын үйлэдбэриин барагдашагүй ехэ арга боломжые выставкэ элирүүлэн харуулаа.

Хүдөө ажахые эрид шууд хүгжөөн дэбжээхэ, тиигэжэ арад зондо хэрэгтэй хүдөө ажахын продуктнуудые богонихон болзор соо элбэг дэлбэг болгохо, промышленностиие түүхэй эдээр хангаха тухай парти, правительствын табиһан зорилгые эсэстэнь хүрэтэр дүүргэхээр бэлэн байһанаа Российска Федерациин хүдөөгэй ажалшад һунгалтануудай үдэр эли тодоор харуулха байна.

Табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэе!

*

Түрүү цехынхид

БМАССР-эй Культурын министерствын типографиин коллектив табанжэлэйнгээ түсэбые уридшалан дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ. Тус коллектив продукци үйлэдбэрилхэ 1954 онойнгоо түсэбые болзорһоонь холо урид дүүргэһэн юм.

Эдэ үдэрнүүдтэ типографиин цехүүд бүхэндэ һунгалтануудай хүндэлэлдэ зорюулагдаһан социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Мүрысөөнэй дүнгүүд саг соогоо гаргагдажа, показателиин доскада бэшэгдэнэ. Мүнөө стереотипна цехын (начальнигынь нүхэр В. Драган), ном хэблэдэг цехын (начальнигынь нүхэр Н. Тумаков) коллективүүд мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсана. Эдэ цехүүдэй хүдэлмэришэд декабриин 13-да продукци үйлэдбэрилхэ үнгэрэгшэ жэлэй түсэбые уридшалан дүүргэһэн юм.

Үйлэдбэриин 40 гаран түрүүшүүл ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлһэнэй ашаар нёдондо жэлэй түсэбые 11 һарын турша дотор һайн шанартайгаар дүүргээ һэн. Тэдэнэй дунда номой хабтаһа хэгшэд А. Давыдова, А. Непомнящих, хэблэгшэд М. Ставская, Ф. Загузина үндэр бүтээсэтэ ажалаараа коллективэйнгээ дунда хүндэтэй болонхой. Эдэ нүхэд ажалай вахтада жагсаһаар үдэр бүриингөө нормые үлүүлэн дүүргэнэ.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлгээр абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэлгэдэ үйлэдбэри дээрэ түрүү арга ба шэнэ түхеэрэлгэнүүдые нэбтэрүүлгэ ехэ туһа хүргэнэ. Һүүлэй жэлнүүдтэ типографиин цехүүдтэ хэдэн шэнэ станогууд тодхогдоо.

Мүнөө типографиин цех бүхэнэй коллектив туйлаһан амжалтаяа дам саашадань арьбадхаха зорилгоор, үргэнөөр дэлгэрһэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа байна.

Т. Турлакова.

„Заготзерногой“ хүдэлмэрилэгшэдэй эдэбхи

Мухаршэбэрэй аймагай «Заготзерногой» Суулгын пунктын хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай коллектив малай типовой байрануудые бариха хэрэгтэнь туһалхын түлөө Молотовой нэрэмжэтэ колхозые шефтээ абаха гэжэ шиидээ һэн. Тиин һунгалтын үдэр—февралиин 27 болотор хониной типовой байра барихада хэрэглэгдэхэ 200 кубометр шулуу бэлдээд шэрэжэ үгэхэ, мүн барилгын хүдэлмэридэнь эдэбхитэйгээр хабаадалсаха гэһэн уялга абаһан байгаа.

Мүнөө «Заготзерногой» коллектив абаһан уялгаяа бэелүүлжэ захалаа. Һүүлэй мэдээгээр тэдэ 50 кубометр шулуу бэлдэһэн, шулуун барилга хэжэ шадаха 2 мэргэжэлтэдые колхоздо эльгээһэн байна.

Д. Цыренов.

* *

—Манай цехын эгээн бэрхэ уралан нарижуулагша гэшэ,—гэжэ накладчик С. М. Захватихата тухай ПВЗ-гэй үргэн хэрэглэлэй эд товарнуудые үйлэдбэрилдэг цехын хүдэлмэришэд хэлсэдэг.

Тэрэнь зүб. Нүхэр С. Захватихата даалгабари абахадаа тэрэниие шадаал һаа түргэнөөр, һайн шанартайгаар дүүргэхые оролдодог юм. 1954 оной турша дотор тэрэ хэдэн олон дурадхалнуудые оруулһан байна. Тэдэнэй 4-ниинь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, жэл соо 128.670 түхэриг гүрэнэй мүнгэ алмаха арга олгоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр С. Захватихата нарижуулан һайжаруулһан станогоо туршажа байна.

Фотонь В. Муллерай, текстнь М. Власьевскиин.

Металлургнуудай эршэтэ ажал

Манай ороной экономикые улам саашань хүгжөөхөөр хараалһан табадахи табанжэлэй түсэб соо металлургнуудай үмэнэ харюусалгатай зорилго табигдаа бэлэй. Энэ зорилгые дүүргэлсэхын түлөө оролдосотойгоор тэмсэжэ байһан Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой булад, шэрэм, зэд шудхалгын ба кузнечнэ цехүүдэй коллективүүд 1954 оной түсэбые металлургическа бүхы циклээрнь үлүүлэн дүүргэжэ, 1955 ониие ажалай амжалтаар угтаба.

Заводой металлургнууд түрүү арга, шэнэ техникэ үйлэдбэридөө нэбтэрүүлһэнэй ашаар ажалай бүтээсые дээшэлүүлжэ, жэлһээ жэлдэ шэрэм, булад, зэд, гуули болон дархалха түмэр улам бүри ехээр үйлэдбэрилнэ. Тиин Зүүн Сибириин, Дальна Востогой түмэрзамшад, мүн ороной Зам харилсаанай министерствын олон заводууд урданайхиһаа холо ехэ хэмжээнэй продукци энэ заводһоо абадаг болоо. Табадахи табанжэлэй үнгэрһэн дүрбэн жэлэй турша соо эндэхи металлургнууд хэдэн мянган тонно шэрэм, зэд шудхалаа 1955 оной түсэбөөр арадайнгаа ажахыда үгэһэн байна.

Металлургическа түрүү цехүүдэй нэгэн болохо шэрэм шудхалгын цехын коллектив илангаяа һайн амжалта туйлаа. Энэ цехынхид жэлэй эхиндэ абаһан уялгаяа хоёр дахинаар үлүүлэн дүүргэһэн, шэрэм шудхалгые урданайхиһаа 32 процентээр ехэ болгоһон байна. Мүн шихтэ, формовочно материал гамтайгаар гаргашалһанай ба шудхалаа бүхэнэй өөрынь үные химдаруулһанай ашаар нэгэ миллион гаран түхэриг гүрэнэй мүнгэн зөөри алмаһан байна.

Шэрэм шудхагшад ороной хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ тухай парти, правительствын зорилгые бэелүүлэлсэн, үнгэрһэн жэлдэ 1250 тракторай шэрэм детальнуудые хэжэ, Харьковска тракторна заводто эльгээгээ. Энээгээрээ тэдэнэр трактор бүтээгшэдтэ ехэхэн туһа хүргөө.

Шэрэм шудхалгын цехын коллектив гансал металлургическа цехүүдэй дунда бэшэ, харин заводойнгоо олон тоото цехүүдэй дунда хамагһаа түрүүн жэлэйнгээ түсэбые дүүргэжэ, мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлээ. Эндэ бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаһан түрүү хүнүүд олон. Тэдэнэй дунда формовщик С. Бондаренко, обрубщик И. Казазаев болон бусад баранһаа шалгарна. Эдэ нүхэд түрүү арга хэрэглэжэ, үнгэрһэн жэлдэ тус тустаа хоёр жэлэй нормо дүүргэбэ.

Заводой металлургнууд табадахи табанжэлэй һүүлшын жэл — 1955 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхээр зоригжоод, һунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа байна.

В. Бараковских.

*

Баргажанай адагта...

Республикымнай загаһанай промышленностиин предприятинууд загаһа бариха намар-үбэлэй сезонниие амжалтатайгаар үнгэргэжэ байна. Загаһа барилгаар 1954 оной гүрэнэй түсэб бүхы дээрээ үлүүлэн дүүргэгдээ.

Нёдондонойшье, мүн энэшье жэлэй хүдэлмэриин дүнгүүдээр Усть-Баргажанай загаһанай комбинадай коллектив Байкалгосрыбтрестын предприятинуудай дунда түрүү зэргэдэ ябалсана. Эндэхи загаһашад түсэбһөө гадуур 1250 центнер загаһа гүрэндөө тушаажа, шэнэ жэлые угтаа һэн. Мүнөө үбэлэй хүйтэнэй хэдышье шангаржа байгаа һаань, загаһашад хүдэлмэреэ һуладханагүй. Мүльһэн дороһоо загаһа барилга түлэг дундаа ябажа байна. Үнгэрһэн жэлдэ эрхим амжалта туйлаһан нүхэр Стулёвой хүтэлбэрилдэг загаһашадай бригада үдэр бүриингөө нормые үлүүлэн дүүргэнэ. Энэ бригадатай мүрысэдэг нүхэр Липановай бригадынхид омуль болон бусад загаһануудые комбинадтаа үдэр бүхэндэ элбэгээр тушаана.

Болохоёо байһан һунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсан, мүн Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой загаһашад комбинадай хүдэлмэришэдһөө зааханшье гээгдэнэгүй. Комбинадай инструкторнууд колхознигуудта загаһа барилгаар ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ.

А. Намолов.

Абаһан уялгаяа бэелүүлнэ

Москвагайхидай үүсхэлдэ харюу болгон Бичурын аймагай промкомбинадай (директорынь нүхэр Крюков) оёдолой цехын коллектив социалистическэ мүрысөөндэ хабаадалсажа, цехынгээ табанжэлэй түсэбые 1955 оной ноябриин 7 болотор дүүргэхэ уялга абаһан юм.

Оёдолшод хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ байна. Тэдэнэр үнгэрэгшэ жэлэй түсэбые болзорһоонь хоёр һара урид дүүргээ. Мүнөө оёдолшод продукци үйлэдбэрилхэ нэгэдэхи кварталай түсэбые дүүргэхэ ойротоо. Январиин түрүүшын декада соо тус цехынхид хэдэн мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилжэ, худалдаа наймаанай организацинуудта тушааба.

Мүнөө оёдолшод РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ, мүн нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые ажалай амжалтаар угтахын түлөө тэмсэнэ. Социалистическэ мүрысөөндэ оёдолшод К. Серебрякова, Д. Абидуева, У. Перелыгина гэгшэд түрүүлжэ ябана. Тэдэнэр бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллахаһаа гадна, хүнүүдэй захиһан хубсаһануудые һайн шанартайгаар, тааруугаар оёдог байна.

Е. Ширапов.

Республика ДОТОР

Шэнэ барилганууд хэгдэнэ

Яруунын аймагай Эгэтын МТС-эй механизаторнуудай байдаг тосхон жэл ерэхэ бүри болбосон түхэлтэй боложо байна. Бүри һаяхан болотор заһабарилгын мастерскойнууд, конторо болон нэгэ хэдыхэн хуушан гэрнүүдһээ бэшэ ондоо барилганууд гэжэ эндэ үгы һэн. Культурын эмхи зургаануудые заһабарилха ба шэнээр бариха хэрэгтэ, мүн тэрэшэлэн ажалшадай культурно-ажаһуудалай барилгада гүрэнэй зүгһөө ехэ мүнгэн зөөри һомологдоо. Мүнөө үедэ механизаторнуудай энэ тосхондо һургуули, клуб, библиотекэ, магазин, электростанци болон хэдэн шэнэ гэрнүүд жэрылдэн байна. Мүн өөртөө гэр байра бариха гэһэн хүнүүдтэ удаан болзороор мүнгэ урьһаар үгтэнэ. Гансахан үнгэрэгшэ жэлэй турша дотор эндэ 16 шэнэ гэрнүүд баригдаһан байна. Тэдэнэй тоодо ехэ столовын байшан, 14 үмсын гэрнүүд оролсоно. Тракторист Доржиев, комбайнёр Балжанов, дархашуул Уваров, Хетерхеев, Цыденов, контролер-механик Сундуров болон бусад өөһэдтөө гэрнүүдые бариһан байна.

Шэнэ ба боро газарнуудые ашаглаха тухай партиин уряагаар Улан-Удын промышленна предприятинуудһаа ерэһэн хүнүүд мүн лэ баян дэлгэр һуужа байнад. Шулуушад В. Дунаев, Л. Харитонов, барилгаша-техник Д. Крылов болон бусад мүн лэ шэнэ гэрнүүдые өөһэдтөө баринхай, үнеэдтэй, тахяануудтай, галуунуудтай болоһон байха юм.

Шэнэ гараһан 1955 ондо стационарна больница, амбулатори, машина заһабарилгын мастерской, механизаторнуудай хамтын байра, хоёр квартиратай гэрнүүд эндэ баригдахаар хараалагдана.

К. Белобородов.

Түрэлхидэй конференци болобо

Сэлэнгын МТС-эй клубта түрэлхидэй конференци үнгэргэгдэбэ. Энэ конференцидэ Загастайн дунда һургуулиин, мүн тэрэ шадархи эхин ба долоон жэлэй һургуулинуудай һурагшадай олон тоото түрэлхид сугларһан байна.

«Үхибүүдые һургуулида ба гэр бүлэдэнь хүмүүжүүлхэ тухай» асуудалаар Загастайн дунда һургуулиин директор нүхэр Найданов түрэлхидэй урда һонирхолтой, дэлгэрэнгы элидхэл хэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр һурагшын эсэгэ, Сэлэнгын үрэ жэмэстэ питомнигой хүдэлмэришэн С. Кокорин үгэ хэлэбэ. Үхибүүдни гэрэйнгээ даабариие ямараар дүүргэнэб, мүн тетрадь, номуудаа хэр сэбэрээр барижа ябанаб гэжэ үдэр бүри шалгадаг байһан тухайгаа тэрэ мэдүүлбэ. XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Герасимов колхозойнгоо дэргэдэхи долоон жэлэй һургуулиин хүдэлмэридэхи зарим дутагдалнууд тухай, түрэлхид Брянский, Тубанов, Батомункуев болон бусад һургуули ба үхибүүдэй бүлэ хоёрой хоорондо нягта барисаан үгы байна, тиимэһээ хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ олон дутагдалнууд гарана гэжэ тэдэнэр тэмдэглэбэ.

А. Агильдин.

Һурагшад колхознигуудта концерт харуулна

Ториин дунда һургуулиин дэргэдэ уранһайханай самодеятельностиин кружок эмхидхэгдэбэ. Тус кружогой хүдэлмэриие 10-дахи классай һурагша Д. Сансуева гэгшын оролдосотой, шадабаритайгаар хүтэлбэрилһэнэй ашаар кружогой гэшүүдэй дундаһаа дуушад хатар, танца наадагшад, уран гоёор шүлэг уншагшад шалгаран гарана. Тэдэнэй тоодо һурагшад О. Тучинов, С. Самбуев, Х. Жалсанова, Х-С. Банзаракцаева болон бусад оролсоно. Эдэнэр гансал һургуулиингаа сценэ дээрэ зүжэг наада табидаг бэшэ, харин колхозуудай клубуудаар ябажа, концерт харуулдаг заншалтай болонхой. Энэ аймагай колхозуудай партийна болон комсомольско организацинууд самодеятельностиин коллективые ходоо урижа байдаг. Жэшээнь, «Заветы Ильича» колхоздо һурагшад ошожо концерт табиһан байна. Концертынь программада драматург Д. Батажабайн «Шодойн үхэл» гэжэ пьесэ болон бурят, ород арадуудай дуунууд, хатар танцанууд, шүлэг уншалга оролсоно.

Һурагшад самодеятельностиингаа хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха зуураа, оролдосотой һайнаар һуралсадаг юм.

С. Табдаев.

Хоёр аймагай колхозууд ниилэбэ

Һаяхан Үлэгшэн тосхондо Закаменай аймагай «Майн 1» ба Ториин аймагай «Ленинэй зам» колхозуудай гэшүүд сугларжа, хамтын суглаа үнгэргэбэ.

Энэ суглаан дээрэ хоёр колхозой гэшүүд хамтаржа томодхогдоһон нэгэ колхоз болохо гэжэ нэгэн дуугаар шиидэһэн байна. Ториин аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ энэ томодхогдоһон колхозой түрүүлэгшээр нүхэр Гончиков, түрүүлэгшын орлогшоор нүхэр Брянский һунгагдаһан байна.

Б. Шагдуржапов.

Хүдэлмэришэн хүдөө бэшэгшэдтэ

ЮУН ТУХАЙ БЭШЭХЭБТА

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциһаа хойшо манай хэблэлдэ хүдэлмэришэд, таряашад болон интеллигенци олоороо хабаададаг болоо. Советскэ гүрэнэй бүхы заха хизаарһаа хүдэлмэришэн хүдөө бэшэгшэдэй эдэбхитэ хүдэлөөн урган гараа һэн. Өөһэдынгөө бэшэһэн мэдээсэлые ба бэшэгүүдые газетэдэ эльгээхэ гээшэ манай арад ниитын заншал болоо.

Ехэ орон доторомнай ажахы ба культурын саашадаа ургаха бүри хүдэлмэришэн хүдөө бэшэгшэдэй ажал-ябуулга улам эдэбхитэй болоно. Манай заводууд болон фабрикануудта, колхозууд болон совхозуудта дунда ба дээдэ эрдэмтэй хүнүүд олон болоо. Гүрэн дотор олон миллион интеллигенци урган гараа.

Мүнөө үедэ городой болон хүдөөгэй корреспондентнүүд юрэнхыдөө ажалай түрүүшүүлһээ, мэргэжэлтэдһээ, партийна ба партийнабэшэ эдэбхитэдһээ бүридэнэ.

Үнгэрһэн һарада «Бурят-Монголой үнэн» газетэ аймагуудай газетэнүүдтэй хамтаржа, хүдөөгэй корреспондентнүүдтэй зүблөөнүүдые үнгэргэһэн байна. Тэдэ зүблөөнүүд дээрэ хүдөөгэй корреспондентнүүд тэдэндэ саг үргэлжэ туһа хүргэхые, ямар асуудалаар бэшэжэ байхаб гэжэ хэлэжэ үгэхые эриһэн байна. Энэнь тон зүб.

АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ДҮЙ ДҮРШЭЛ ТУХАЙ ҮРГЭНӨӨР БЭШЭХЭ

Манай республика дотор промышленность болон хүдөө ажахы дээрэ, культурна байгуулалта дээрэ шэн габьяатайгаар ажаллажа байдаг хүнүүд яһала олон. Гэбэшье, эдэ түрүүшүүлэй ажалай дүй дүршэл тон багаар харуулагдана. Хүдэлмэришэн хүдөө бэшэгшэд бэшэхэдээ эхэнхидээ ажалай түрүүшүүлые нэгэ талаһаань, илангаяа гүрэнэй түсэб, ажалай нормо дүүргэһэн процентнүүдыень харуулдаг. Харин тэдэ хүнүүдэй һанал бодол, үүсхэл эрмэлзэлгыень харуулһан бэшэгүүд ехэ үсөөн байдаг. Тиимэһээ газетэдэ гараһан статьянуудынь энэ талаараа ехэ дутагдалнуудтай байна.

Хүдэлмэришэн хүдөө бэшэгшэдэй зорилго юуб гэхэдэ, промышленность, хүдөө ажахы болон культурна байгуулалта дээрэхи түрүүшүүлэй ажалай дүй дүршэлые, тэдэнэй зорижо ябаһан һаналые, тодорхойгоор, шадамар бэрхээр, уран гоёор харуулха ябадал болоно. Юуб гэхэдэ, уншагшад газетэдэ гараһан статьянууд соо хэлэгдэһэн хүнүүдһээ жэшээ абаха, тэдэнэй ажалые һажааха гэжэ оролдодог. Тиимэһээ энэ статьянууд хүнүүдэй сэдьхэл хүдэлгэмөөр, шэнэ зориг оруулмаар бэшэгдэхэ ёһотой.

Энэ зорилгые бэшэгшэд шадабаритайгаар бэелүүлхэ дүүрэн арга боломжотой. Юуб гэхэдэ, бэшэгшэд өөһэдөө тэдэнтэй хамта ажаһуудаг, ажалладаг байна. Тиимэһээ тэдэнэй һанал бодолые, ажабайдалые һайнаар мэдэдэг бшуу. Мүн ажалай амжалтые харуулхадаа, илангаяа ямар арга методээр тэрэниие туйлаһыень тодорхойгоор бэшэхэ шухала.

Гэхэтэй хамта, түрүүндээ гээгдэжэ ябаад, мүнөө үедэ гээгдэлһээ гаража, урагшаа дабшажа ябаһан хүнүүдэй ажалые харуулха гээшэ мүн лэ ехэ удхатай.

ПАРТИЙНА БОЛОН СОВЕТСКЭ ХҮДЭЛМЭРИИЕ ШАДАМАР БЭРХЭЭР ХАРУУЛХА

Коммунистическэ байгуулалтын түүхэтэ шэнэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө бүхы партийна организацинуудай, коммунист бүхэнэй эдэбхи хэшээлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. Тиимэһээ хэблэлдэ партийна ажабайдал харуулгые һайжаруулха гээшэ ехэ удхашанартай юм.

Манай партийна организацинууд оло янзын, баян, һонирхолтой ажабайдалтай. Мүнөө үедэ партийна организацинуудай һонирходоггүй, ажаглан харадаггүй үйлэдбэриин гү, хүмүүжүүлгын гү, али бэшэшье участок гэжэ байхагүй. Энэ ехэ творческо хүдэлмэри дээрэ кадрнууд урган гарадаг, хатуужадаг, баян дүй дүршэлтэй болодог, партийна байгуулалтаар шэнэ шэнэ асуудалнууд элирэн гарадаг байна.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой һүүлээр партиин хүдөөгэй айкомуудай хүдэлмэри шэнээр табигдаһан байна. Мүнөө партиин айкомой секретаряар хүтэлбэрилэгдэдэг инструкторска группанууд МТС бүхэндэ ажаллана. Секретарьнууд болон инструкторнуудай хүдэлмэридэ үдэр бүри шэнэ асуудалнууд ушардаг, шэнэ дүй дүршэлнүүд туйлагдадаг. Тиимэһээ энээн тушаа манай газетэ саг үргэлжэ бэшэжэ байха түсэбтэй.

Газетын энэ зорилгоёо дүүргэхэдэ партийна эдэбхитэд, партиин жиирэй гэшүүд ехэ туһа хүргэхэ зэргэтэй.

В. И. Ленин болбол литературна хэрэгые ниитэ партийна хүдэлмэриин таһаршагүй хубинь гэжэ хододоо хэлэдэг байгаа. Газетын хүдэлмэридэ партиин бүхы гэшүүд хабаадаха ёһотой гэжэ Ленин бэшээ һэн. Хэблэлэй органуудта эгээн түрүүн литературна туһаламжа үзүүлхэ, литературна талаар хабаадаха гэһэн эрилтые Ленин бүхы партийна организацинуудта, партийна хүдэлмэрилэгшэдтэ табидаг байгаа.

Мүнөө үедэ парти, правительствын табиһан асари ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө нэн түрүүн партийна ба советскэ хүдэлмэриие улам һайжаруулха хэрэгтэй.

«Бурят-Монголой үнэн» газетын хуудаһанда республикын агитаторнуудай заочно зүблөөн боложо байна. Тэрэ зүблөөнэй материал «Агитаторай трибуна» гэһэн гаршагтайгаар гарана. Эндэ агитколлективүүдые даагшад, агитаторнууд дүй дүршэлөө халан абалсаха зэргэтэй.

Нүхэд агитаторнууд! Энэ зүблөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсагты, агитационно хүдэлмэриингөө дүй дүршэлые тодорхойгоор бэшэгты!

Гэхэтэй хамта, партийна хүдэлмэридэ заримдаа ушардаг албан хойрог ябадалые, шухала хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандадаг ушарые буруушаан, эсэшэ сусашагүйгөөр, эрид шангаар бэшэхэ хэрэгтэй.

Мүнөө республикын аймагуудта, районуудта, городуудта партийна конференцинүүд боложо дүүрээ. Бүхы партийна эхин организацинуудта тоосоото-һунгуулиин суглаан үнгэрһэн байна. Хүдэлмэришэн хүдөө бэшэгшэдэй зорилго юуб гэхэдэ, тоосоото-һунгуулиин суглаануудай, партийна конференциин тогтоолнуудай ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай бэшэхэ ябадал болоно.

Республикын ажахын болон культурна дэбжэлтэ Соведүүдэй, эмхи зургаануудай ажал-ябуулгаһаа ехэхэн дулдыдадаг гээшэ. Тиимэһээ тэдэнэй хүдэлмэри тухай мүн хододоо бэшэхэ шухала. Юуб гэхэдэ, хэблэлээр дамжуулан манай үргэн ниитэ зон гүрэнэй аппарадай бүхы таһагуудай ажал-ябуулгые шүүмжэлнэ, тэдэнэй хүдэлмэриие нарижуулха, һайжаруулха хэрэгтэ туһа хүргэнэ.

РСФСР-эй болон БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтада бэлэдхэлэй кампани энэ үедэ республика дотор ябажа байна. Тиимэһээ Соведүүдэй хүдэлмэри тухай манай корреспондентнүүд, советскэ хүдэлмэрилэгшэд илангаяа ехээр бэшэхэ ёһотой.

ХҮДӨӨ АЖАХЫН ТАЛААР ЮУН ТУХАЙ БЭШЭХЭБ?

Эгээн түрүүн хүдөө бэшэгшэд малай үбэлжэлгын хэр зэргээр үнгэргэгдэжэ байһан тухай хододоо бэшэжэ байха ёһотой. Малай үбэлжэлгэдэ мүнөө жэл нилээд бэрхэшээлнүүд үзэгдэнэ. Зарим аймагуудта саһан ехэ ороо, малай тэжээл багаар бэлэдхэгдэһэн байна. Тиимэһээ, хаана, ямар колхоздо малые хоролтогүйгөөр үбэлжүүлхын түлөө үнэтэ үүсхэл гаргагданаб, хэмжээ-ябуулганууд үнгэргэгдэнэб, ямар аргаар нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэгдэнэб гэжэ бэшэхэ шухала. Мүн малай үбэлжэлгэ малые һайнаар харууһалһанһаа болодог. Иимэһээ түрүү малшадай дүй дүршэлые тодорхойгоор харуулха гээшэ ехэ туһатай байна.

Гадна, олохон газарта малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхэ дүүрэн арга боломжотой байһан аадлэ, аали нобшо хүтэлбэриһөө боложо малай харууһые муудуулдаг, тэжээлээр дутаадаг, муугаар уһалдаг, дулаан байраар, хохир дэбисхэрээр гүйсэд хангадаггүй ябадал үзэгдэнэ. Энээн тушаа тон хурсаар, хэрэглэгдээгүй байһан бүхы арга боломжонуудыень харуулжа байгаад бэшэхэ хэрэгтэй.

Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой үүсхэлээр республикын колхозуудай малшадай культурна эрилтэнүүдые хангахын тула улаан булангууд, культбазанууд нээгдэжэ байна. Энэ хэрэгые үргэнөөр эмхидхэхые КПСС-эй обкомой IV пленум партиин айкомуудые, бүхы колхозуудай партийна эхин организацинуудые уялгалһан байна. Энэ шухала хэмжээ-ябуулгын хэр зэргэ бэелүүлэгдэжэ байһан тухай саг үргэлжэ бэшэхэ хэрэгтэй байна.

Һаяын үдэрнүүдтэ республикын колхозуудта тоосоото болон тоосоото-һунгуулиин суглаанууд үнгэргэгдэхэ. Энэ мүн ехэ удхашанартай. Хүдөө бэшэгшэд болбол иимэ суглаанда хэрээр бэлдэжэ байһые, ямараар үнгэрһыень, колхознигуудай хэлэһэн үнэтэ дурадхалнуудые һайнаар бүридхэжэ бэшэхэ байна.

Мүн хабарай тарилгада бэлэдхэлэй ямараар хэгдэжэ байһые, МТС-үүдэй машина, трактораа хэрээр заһабарилжа байһые, колхозуудта үрһэ сэбэрлэлгын ябасые харуулан бэшэжэ байха хэрэгтэй.

Гадна, МТС-эй хүдэлмэриие, тэдэнэй колхозуудта хэр зэргээр туһалжа байһан тухай, МТС-эй мэргэжэлтэд, зоотехнигүүд, ветеринарна хүдэлмэришэдэй, агрономуудай ажал-ябуулгые дүүрэн һайнаар харуулха гээшэ селькорнуудай шухала зорилго мүн.

Манай газетэдэ томо, ожэжэ статьянуудай хажуугаар бишыхан, арба табан үгөөр, тобшохоноор хэлэгдэһэн мэдээсэл үдэр бүри хэрэгтэй болодог. Юуб гэхэдэ, республика дотор боложо байһан һонинниие бүхыдэнь ехээр харуулха гээшэ бэрхэтэй хэрэг. Тиимэһээ, республикын һонинуудые олоор, шадаал һаа дүүрэнээр харуулхада бишыхан мэдээсэлнүүд манда туһална. Энэ шухала, эгээн һонирхолтой асуудалаар хүдөө бэшэгшэд саг үргэлжэ бэшэжэ, телефоноор дуулгажа байха зэргэтэй.

***

Хүдөөгэй болон городой корреспондентнүүдэй хүсэтэ армида түшэглэн, тэдэнэй эдэбхитэ хабаадалгатайгаар манай газетэнүүд ажахын болон культурна байгуулалтаар табигдаһан шухала зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ хэрэгтэ республикын ажалшадые элсүүлнэ.

Хүдэлмэришэн хүдөө бэшэгшэд болбол парти, правительствын табиһан зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ ушарһан дутагдалнуудые мэлээсэхэ, бэшэхэ тэдыгээр ажалаа хизаарлаха ёһогүй, харин түрүү дүй дүршэлые колхозуудай болон МТС-үүдэй, предприятинуудай үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ, элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые усадхаха тушаа хэмжээ абахые оролдохо ёһотой.

Кэрл Марксын „Капиталай" хоёрдохи том чешскэ хэлэн дээрэ хэблэгдэбэ

ПРАГА, январиин 13. (ТАСС). Чехословацка телеграфна агентствын дамжуулһанай ёһоор, политическэ литературын гүрэнэй хэблэл Карл Марксын «Капиталай» хоёрдохи томые чешскэ хэлэн дээрэ 100 мянган хэһэг тиражтайгаар хэблэн гаргаа.

Нэгэдэлэй, эб найрамдалай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэжэ байдаг немецүүдэй союзай съездын шиидхэбэри

БЕРЛИН, январиин 12. (ТАСС). АДН агентствын Гейдельбергһээ (Баруун Германи) мэдээсэһэнэй ёһоор нэгэдэлэй, эб найрамдалай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэжэ байдаг немецүүдэй союзай 2-дохи съезд һаяхан дүүрэбэ. Парижска хэлсээнүүдые боннско бундестагай эсэлэн баталалгые буруушаалһан тэмсэл шангадхаха тухай шиидхэбэри съезд гаргаһан байна.

Союзай түрүүлэгшээр һунгагдаһан, урдань рейхсканцлер байһан Вирт гэгшэ съезд дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталалга эб найрамдалай ба Германие нэгэдүүлхэ хэрэгтэ аюул тохёолдуулха байна гэжэ онсо тэмдэглээ.

Вьетнамай нэгэдэмэл национальна фронтын съезд

ПЕКИН, январиин 12. (ТАСС). Вьетнамска информационно агентствын мэдээсэлые үндэһэ болгон Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна. Вьетнамай нэгэдэмэл национальна фронтын национальна съезд Ханойдо болоһон байна. Женевскэ хэлсээнүүдые Холбоото Штадуудай эбдэлгые буруушааһан резолюци съездын тусхай заседани дээрэ баталан абтаа.

Сүлөөлэгдэн дайнда хабаадагшадые хашалга хэһээгые Урда Вьетнамай засагархидай дары зогсоохо, Урда Вьетнамай хүн зондо демократическа сүлөө олгохо ба мүнөө үшөө хаалтатай байһан эб найрамдалай тала баригшадые сүлөөлхэ тухай эрилтэ тус резолюци соо мүн лэ табигдаһан байна.

Хитадта машина бүтээлгэ хүгжөөгдэнэ

ПЕКИН, январиин 12. (ТАСС). Хитадай машина бүтээлгын промышленность хурдан түргэнөөр хүгжөөгдэнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ 1953 онойхитой сасуулбал тэрэнэй продукцин хэмжээн 25,3 процентээр ехэ болоо. Машина бүтээлгын промышленность хадаа орондо хэрэгтэй болодог машинануудые болон түхеэрэлгэнүүдэй хахадһаа олонхинень бүтээн гаргадаг болоо. Металлургическа, нефтяной, нүүрһэнэй ба металл болбосоруулдаг промышленностьда хэрэгтэй болохо 900 шахуу шэнэ түхеэрэлгэнүүдые жэлэй турша соо анха түрүүнһээ бүтээн гаргадаг болоһон байна. Гадна, паровозуудые, вагонуудые, пассажирска ба ашаанай судануудые, «Донбасс» гэжэ нүүрһэнэй комбайн бүтээжэ шададаг болоо. Госхозууд ба колхозууд орон дотороо бүтээгдэһэн хүдөө ажахын мүнөө үеын хэдэн олон багажа зэбсэгүүдые абадаг болоо.

Машина бүтээлгын промышленностие саашадань хүгжөөхэ зорилгоор мүнөө жэлдэ үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 40 процентээр ехэ мүнгэн зөөри һомологдоно байна.

МНР-эй ажалшадай амжалта

УЛАН-БАТОР, январиин 13. (ТАСС). Монгол Арадай Республикын промышленностиин министр Т. Бабуудоржын мэдээсэһэнэй ёһоор, оронойн промышленность 1954 ондо түсэбөө 100,9 процент дүүргэжэ. 1953 онойхидо орходоо 15,9 процентээр ехэ продукци бүтээн гаргагдаһан байна. Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, продукциин өөрынь үные химдалуулха даалгабаринууд үлүүлэн дүүргэгдэе. Налайхын нүүрһэнэй рудниигуудай шахтёрууд, Чойбалсанай нэрэмжэтэ промкомбинадай болон бусад предприятиинуудай хүдэлмэришэд үйлэдбэриин үндэр бүтээсэ түйлаһан байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ 1953 онойхидо орходоо 66,4 процентээр ехэ мүнгэн зөөри капитальна барилгада гаргашалагдаа. Орон дотор дүрбэн шэнэ электростанци, нүүрһэнэй гурбан шахта болон бусад предприятинууд ашаглалгада оруулагдаһан байна.

Бүтээн гаргадаг продукцинуудай ассортимент нилээд үргэлзэгдөө. Шэнэ станогууд болон түхеэрэлгэнүүд, тусхайлбал, тоһо иилүүлдэг промышленностьда хэрэгтэй установканууд, хирпиисын заводой агрегадууд үнгэрэгшэ жэлдэ бүтээгдэдэг болоһон байна. Нүүрһэнэй шахтануудта, механическа заводто, арһан-гуталай фабрикануудта болон бусад предприятинуудта, Советскэ Союзһаа абтаһан бүтээсэ ехэтэй машинанууд түдхэгдэһон байна.

Чехословацка залуушуулай союзай хоёрдохи съездын урда тээ

ПРАГА, январиин 13. (ТАСС). Чехословацка залуушуулай союзай хоёрдохи съезд февралиин эхээр Прагада болохо байна. Социалистическэ байгуулалтада, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ чехословацка залуушуулай союзай хабаадалгатай холбоотой асуудалнуудые съезд зүбшэн хэлсэхэ юм.

Өөрынгөө съездэ чехословацка залуушуул ехэ дэбжэлтэтэйгээр бэлэдхэнэ. Залуушуулай союзай хэдэн мянган нютагай организацинууд, предприятинуудтаи, барилганууудтахи, түмэр зам дээрэхи, газартаряалангай нэгэдэмэл кооперативуудтахи болон гүрэнэй ажахынуудтахи залуушуулай үйлэдбэриин бригаданууд съездые ажалай шэнэ амжалтануудые түйлажа угтуулха хүсэлтэй абана.

Готвальдын нэрэмжэтэ Витковицэ металлургическа комбинадай трубопрокатна цехын залуушуулай коллектив январиин түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ, арадайнгаа ажахыда хэдэн олон мянган крон алмалта хэхэ гэһэн уялга абаа.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Плзенскэ заводой шудхалаагай цехын залуушуулай бригада советскэ металлургнуудай шэнэ түрүү арга метоцүүдые шудалха, мүнөө жэлдэ даалгабариһаа гадуур хэдэн мянган тонно металл үгэхэ гэжэ шиидхэһэн байна.

Хүдөө ажахын үйлэдбэрые хүгжөөн дэбжэхэ ба арадай ажана байдалые һайжаруулха талаар Чехословакиин коммунистическэ партиин табиһан зорилгонуудые түргөөр шиидхэхын тулада хүдөө ажахыда гаража хүдэлмэрилхэ хүсэжэ байһан тухайгаа хэдэн олон эдир залуу хүбүүд, басагад съездын урда тээхи үдэрнүүдтэ мэдүүлһэн байна.

„Эб найрамдалай оронние би өөрынгөө нюдөөр харааб"

Советскэ Союз тухай Петру Грозын бэшэһэн ном

БУХАРЕСТ, январиин 13. (ТАСС). Румынска Арадай Республикын агуухэ национальна суглаанай президиумэй түрүүлэгшэ д-р Петру Грозын бэшэһэн «Эб найрамдалай оронние би өөрынгөө нюдөөр харааб» гэһэн номые «Картя Руса» гэжэ хэблэл олон тиражтайгаар гаргаһан байна. 1951 ондо намар Советскэ Союзда ошоходоо хараһан үзэһэн юумэ тухайгаа автор энэ ном соогоо бэшэһэн байна.

Хитадай Арадай Республикада болон Монгол Арадай Республикада ошоод бусажа ябахадаа, Советскэ Союз соогуур нэгэ захаһаань нүгөөдэ заха хүрэтэрынь ябажа шэнэ шэнэ илалтануудые түйлажа байһан советскэ хүнүүдэй зохёон байгуулха эршэтэ ажалые хараһан байна. Эб найрамдалай хэрэгые, өөһэдынгөө демократическа түйлалтануудые болон зохёон байгуулха ажалые хамгаалхаар хүсэд шиидэнги байһан манай бүхы арадай тэмсэлдэ эб найрамдалай агуухэ орон тухай минии бэшэһэн эдэ үгэнүүд нэмэри болохо үгэнэй гэжэ үнэн зүрхэнһөө хүсэжэ байһан тухайгаа номойнгоо оршол дотор д-р Петру Гроза бэшээ.

Москваһаа ба Ленинградта ябаһан тухайгаа Петру Гроза өөрынгөө ном соо бэшэнэ. «Трехгорная Мануфактура» гэжэ текстильнэ комбинат, Раменска районой В. М. Молотовой нэрэмжэтэ колхоз тухай, тэрэшэлэн советскэ хүнүүдэй хүндэтэйгөөр угтадаг байһан тухай номойнгоо тус тус бүлэгүүд дотор тэрэ бэшэһэн байна. Ном доторынь фотозурагууд толилогдонхой.

Чехословакиин машинно-тракторна станцинууд хабарай полевой хүдэлмэридэ бэлэдхэнэ

ПРАГА, январиин 13. (ТАСС). Чехословакиин машинно-тракторна станцинууд хабарай полевой хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр бэлэдхэжэ байна. МТС-үүдэй мүнөө жэлдэ хэхэ хүдэлмэриин хэмжээн үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 17 процентээр ехэ байха юм. Мүнөө жэлдэ республика дотор хадуурилгэлдэг газарай талмай 100 мянган гектараар нэмэхэ байна.

Мүнөө МТС-үүд машинна паркаа гуримтай болгожо байна. МТС-үүд хадаа хүдөө ажахын бүтээсэ ехэтэй шэнэ машинануудые нэмэжэ абаха юм.

Хэдэ хэдэн МТС-үүд машинануудые заһалгын советскэ узловой методые үргэнөөр хэрэглэдэг дээрэһээ заһабарие түргэдхэжэ, мүнгэн зөөри болон материалнуудые горьтойгоор алмажа шадаһан байна. Жэшээлхэдэ, Сенецкэ МТС-тэ Плзенскэ область) заһабаришадай 16 группа узловой методээр хүдэлмэрилнэ. Энэ МТС машинанууднайгаа 85 процентынь заһабарилжа дүүргээд байна. Узловой метод хэрэглэдэг Явлоницкэ (МТС (Устецкэ область) машинануудайнгаа 80 шахуу процентынь мүн лэ заһабарилаад байна.

Братеславска, Пражска, Кошицка болон бусад областьнуудай машинно-тракторна олон станцинууд хабарай полевой хүдэлмэридэ амжалтатайгаар бэлэдхэжэ байна.

Япониин, СССР-эй ба КНР-эй хоорондохи харилсаануудые һайжаруулхын түлөө

ШАНХАЙ, январиин 13. (ТАСС). Советскэ Союзтай ба Хитадай Арадай Республикатай Япониин харилсаануудаа һайжаруулха асуудалда хитадай хэблэл ехэ анхарал хандуулна. Японско ба хитад арадуудай хоорондохи хани ёноной харилсаануудые нэргээхэ ба бэхижүүлхэ хэрэгтэй, эдэ харилсаанууд хоёр ороной тон шухала ухаашангартай гэжэ газетэнүүд тэмдэглэнэ.

«Вэньхуэйбао» газетэ иигэжэ бэшэнэ: Азида эб найрамдалай хүсэнүүд ургана. Иосидын кабинедэй унаһан ябадал бэеэ даанхай байдалые ба эб найрамдалые хүсэжэ байгаа японско арадай хүсэнүүдэй ургалтын эли тодо гэршэ болоно. Японско арад хадаа тэрэниие дарлан мүлжэжэ байһан США-гэй «харгалзалгаһаа» сүлөөрхэ, оронойнгоо хүби заяае өөрынгөө гарта абаха мүнөө бүхы арга боломжотой.

Хэрбээ оронниень США-гэй мэдэл доро байлгаха гэһэн али бүхы һэдэлгэнүүдтэй тэмсэхээр шууд шиидэнги байгаа һаа, нацын интересүүдтэ зохилдон тааража гадаадын бэеэ даанхай политикын түлөө саашадаа хүсэлэл оролдолго гаргаад байгаа һаа, японско арад илаха гэжэ бидэнэр этигэнэбди.

«Синьвэньжибао» газетэ иигэжэ бэшэнэ: япони хадаа эб найрамдалай хүсэнүүдэй ба дайнай хүсэнүүдэй хоорондохи тэмсэлэй улам хурсадажа байһан тиимэ шухала район мүнөө болоод байна. Советскэ Союзтай ба Хитадтай Япониин дипломатическа харилсаануудые байгуулга ба худалдаа наймаа эрхилэлгэ бэеэ даанхай байдалайнгаа түлөө японско арадай тэмсэлдэ шухала шата боложо үгэхэ байна. Энэ хадаа Японидо, Советскэ Союзда ба Хитадта тон ехэ аша туһатай байхаһаа гадна, мүн Азида болон бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые хамгаалха хэрэгтэ шухала нэмэри болохо байна.

США-гэй компартиин хэдэн хүтэлбэрилэгшэд түрмэдэ хаагдаба

НЬЮ-ЙОРК, январиин 13. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын дамжуулһанай ёһоор США-гэй компартиин 12 хүтэлбэрилхы ажалябуулагшад январиин 11-дэ түрмэдэ хаагдаба. Тэдэнэр Смитын хархис хуулиин үндэһөөр сүдлүүлэгдэһэн байна. Хэрэгүүдыень США-гэй верховно сүүдэй дахин хаража үзэхэһөө арсахатайгаар саяхан тэдэнэр арестовалагдаһан байна. Элизабет Флинн, Петтис Перри, Александр Трахтенберг, Александр Биттлман, Джекоб Майнда, Виктор Джером, Альберт Ленноп, Джордж Чарни, Арнольд Джонсон, Бетти Ганнет, Клодия Джонс ба Уильям Уэйнстоун гэгшэд түрмэдэ хаагдаа. Мүн лэ сүдлэгдэһэн Луис Вейнсток мүнөө дээрээ түрмэдэ хаагдаагүй. Һүйдхэлгын ябуулганууые хинаха управлени гэдэгтэ мүрдэлгын үедэ худалдаар хэлэһэн байгаа гэһэн хэбэртэйгээр тэрэнэйдэ тохогдоһон шэнэ гэмнэлгээр мүнөө Луис Вейнсток гэгшые Вашингтондо дахин сүүдлэжэ байһан юм.

Парижска хэлсээнүүдые бэелүүлгэдэ эсэргүү арадай тэмсэл гол шухала зорилго болоно

Демократическа Германиин Национальна фронтын Берлинскэ комитедэй заседани

БЕРЛИН, январиин 13. (ТАСС). Үсэглэдэр Берлиндэ демократическа Германиин Национальна фронтын национальна советэй байшан соо Национальна фронтын Берлинскэ комитедэй заседани болоо. Берлинскэ комитедэй нэгэдэхи секретарь Лейпольд заседани дээрэ элидхэл хээ.

Лейпольдын элидхэл тушаа Баруун ба Зүүн Берлинэй түлөөлэгшэд үгэ хэлэһэн байна. Парижска хэлсээнүүдые бэелүүлгэдэ эсэргүү арадай тэмсэл гол шухала зорилго болоно гэжэ үгэ хэлэгшэд һүүлээр батална абаһан шиидхэбэри соогоо комитет нэгэн һанаалаар мэдүүлһэн байна. Берлинэй хүн зоной дунда ойлгуулмжын хүдэлмэри ябуулха, парижска сэргүүэ хэлсээнүүдые эсэслэн баталалгада эсэргүү тэмсэлдэ тэдэниие урялха гэжэ комитет шиидхээ.

Коста-Рикэдэ добтолон оролго

НЬЮ-ЙОРК, январиин 13. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын корреспондентын Сан-Хосеһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, Никарагуагай газар дээрэһээ орондомнай добтолон ороһон интервентнүүд Коста-Рикын городуудые агаарһаа буудажа байна гэжэ Коста-Рикын правительство мэдээсээ.

Костариканска правительствын тушаагһан коммюнике соо иигэжэ хэлэгдэнэ. «Наранхо, Турьяльбе, Хуан Винас, Либериа, Вилья Кесада, Сант-Доминго, Картаго, Трес Риос, Сан-Хосе болон Каньяс городуудай гражданска хүн зониие интервентнүүдэй самолёдууд пулемёдоор буудаһан байна».

Коста-Рикын президент Фигерес Юнайтед Пресс агентствын корреспондентэй хөөрэлдэхэдөө иигэжэ мэдүүлээ. Вилья Кесада город шадар ехэ байлдаанууд болоно байна. Энэ городые правительственна сэрэгүүд гэдэргэнь бусаажа абаа.

НЬЮ-ЙОРК, январиин 13. (ТАСС). Американска агентствонуудай мэдээсэһэнэй ёһоор Коста-Рикэдэ, интервентнүүдэй ба правительственна сэрэгүүдэй хоорондо байлдаан боложо үргэлжэлһөөр. Коста-Рикэһээ Вашингтондо байдаг посольствын түлөөлэгшэ иигэжэ мэдүүлээ. Бии байһан мэдээнүүдэй ёһоор Никарагуагай газар дээрэһээ 800 хүн Коста-Рикэдэ добтолон ороһон байна. Вилья-Кесада шадар правительственна сэрэгүүд интервентнүүдые тогтоожо байна; гэбэшье Никарагуагай хилэ дээрэхи ондоо хоёр пунктһаа интервентнүүд орондомнай шурган орохые оролдоно гэжэ тэрэ хэлээ. Никарагуаһаа ниидэн гараһан венесуэльскэ самолёдууд Костариканска хэдэ хэдэн городуудые, тэрэ тоодо ороной столица Сан-Хосе городые буудаа гэжэ посольствын түлөөлэгшэ мүн лэ мэдээсээ. Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор Венесуэла интервентнүүдтэ туһална гэжэ тэрэниие Коста-Рикын правительство гэмнэһэн байна.

Коста-Рикын президент Фигерес орон дотороо онсо байдал соносхоо гэжэ Ассошиэйтед Пресс агентство дамжуулна. Коста-Рикэдэ эсэргүү интервенциие Никарагуагай президент Сомоса толгойлно гэжэ радиогоор арадта хандахадаа Фигерес мэдүүлээ.

Мүн лэ энэ агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор Коста-Рикэнээ ООН-до байдаг делегат Нуньес иигэжэ соносхоо. Ороной номгон океанска хоёр багахануур портые—баруунхойто зүгтэ Никарагуагай хилэһээ урагшаа багахадаа 40 километртэ байдаг Пуэрто-Солейе, баруун-урда зүгтэ Сан Хосеһоо 96 километртэ байдаг Пуэрто-Кортесые интервентнүүд эзэлээ абаа.

Американска гүрэнүүдэй организациин советэй заседани үсэглэдэр Вашингтондо болоо. Интервентнүүдтэй тэмсэхын тулада сэрэгэй туһаламжа үзүүлхэ тухай Коста-Рикын түйлта энэ заседани дээрэ хаража үзэглөө. Хэрбээ Коста-Рикын правительствода туһаламжа үзүүлэгүй һаа тэрэ диилдэхэ байна. Юуб гэхэдэ, тэрэ бүү зэбсэгээр тон дутамаг юм гэжэ Коста-Рикын гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо советтэ мэдүүлһэн байна. Гэбэшье, ушар байдалые элирхэйлхын тулада Коста-Рикэдэ ба Никарагуада эльгээгдэхэн комитедэй элидхэлые түрүүшээр абаха шухала гэжэ шалтаг барьяад Коста-Рикын гуйлта тушаа совет ямаршье шиидхэбэри гаргаагүй.

Франко-итальянска хэлсээнүүд дүүрэбэ

ПАРИЖ, январиин 12. (ТАСС). Франко-итальянска хэлсээнүүдэй дүүрэһэн тухай Франс Пресс агентствын корреспондент Римһээ мэдээсэбэ. Байгуулагдахаар хараалагдаһан Баруунай союз тухай, «буу зэбсэг үйлэдбэрилхэ талаар европейскэ агентство» тухай, «нүүрһэнэй ба будалдай европейскэ нэгэдэл» тухай асуудалнууд хэлсэгдэһэн байна.

Улан-Үдэ городһоо 20 шахуу километртэ байдаг Байдалнова жалга гэжэ газарта манай ороной тунгалаг агаарта, заахан түмэр клеткэнүүд соо үнэтэ ангууд үсхэбэрилэгдэнэ.

Мүнөө совхоз гүрэндэ үнэтэ арһа тушаажа байна. Совхоз энэ жэлдэ норкын 1350, халтар хара үнэгэнэй—1900 арһа тушааһа юм. Үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 608 арһан үлүү олоор тушаагдаһан.

Һүүлэй гурбан жэл соо энэ совхоз ан үсхэбэрилхэ түсэбөө ходо үлүүлэн дүүргээ. Мүн абаһан гулгэнүүдээ өөрынгөө хоролтогүйгөөр тэнжээдэг, һайн шанартай үнэтэ арһа гүрэндөө үгэдэг юм. Иимэ амжалта түйлаһанайнгаа түлөө ангай совхоз үнгэрэгшэ жэлдэ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсаа.

Жэл ерэхэ тудам энэ совхозой хүдэлмэришэдэй тоохон болбосон түхэлтэй болоно. Эндэ совхозой хүдэлмэришэдэй байха зохидхон гэрнүүд баригдажа, шэнэ үйлэнүүд бии болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. «Забайкальский» совхозой хүдэлмэришэдэй тосхоной шэнэ үйлсэ. 2. Ан аладаг пунктые даагша А. Раменский үнэгэдэй арһа шалгажа байна. 3. Совхозой ахалагша зоотехник Л. Иванников халтар хара үнэгэдэй арһа шэлэн илгажа байна. 4. Ангай арһа элдэдэг цех.

М. Минеевэй фото-очерк.

Орденто театрын артистнар заводой залуушуултай уулзаба

Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын артистнар паровозо-вагонно заводой Культурын ордон соо орденто заводой залуушуултай һаяхан уулзаба.

Уулзалга дээрэ республикын габьяата артист Н. Маторин оперо ба баледэй театрын творческо зам тухай асуудалаар элидхэл хээ. Элидхэлшэ орденто театрын һүүлэй үсын хэ творческо амжалтануудые тэмдэглэхэ зуураа, М. Глинкын «Иван Сусанин» гэжэ оперо тухай тогтон хэлээ.

Удаань театрын артистнар концерт табяа. Концертдо Н. А. Римский-Корсаковой нэрэмжэтэ Ленинградска консерватори дүүргэжэ ерэһэн залуу артистнар-вокалистнар О. Шалбуева, В. Бамбацыренов, В. Матуева, В. Манкетов, Д. Кыштымова гэгшэд хабаадалсаа. Мүн И. Галсанова, И. Шалфаев, БМАССР-эй габьяата артистка Крутовская гэгшэд тэрэшэлэн тус концертдэ хабаадалсаһан байна.

Уулзалгын түгэсхэлдэ ВЛКСМ-эй заводской комитедэй секретаринь орлогшо Н. Поярков үгэ хэлэжэ, Гүрэнэй Бурят-Монгол Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын артистнарай харуулһан концертые сэхэ һайшаан, баясхалан хүргөө.

В. Николаев.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

КИНОТЕАТРНУУДТА

Оперо ба баледэй театрта — «Дубровский» (20 ч.).

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — «Срочное письмо» (10 ч. 30 м. ба 14 ч. 30 м.), «Кто смеется последним» (12 ч. 30 м., 16 ч. 30 м., 18 ч. 30 м., 20 ч. 30 м. ба 22 ч. 30 м.).

«ХРОНИКА» кинотеатрта—«Козел музыкант», «Карандаш и клякса» ба «Веселые охотники» (10 ч. 30 м.), «Небесный тихоход» (11 ч. 30 м., 13 ч. 10 м., 14 ч. 50 м. ба 21 ч.), «Двойная игра» (16 ч. 30 м., 19 ба 22 ч. 30 м.), «На 12-х всемирных студенческих играх» (18 ч. 10 м.).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «Смелая разведка» (10 ч. 20 м., 12 ч. 10 м. ба 20 ч. 15 м.), «Кто виноват?» (14, 16, 18 ч. 15 м. ба 20 ч.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 23, заместителя редактора—7.85, отв. секретаря — 3-23, партийной жизни, сельского хозяйства —10-17, пропаганды и переводов —6.84, культуры и быта, промышленности — 4-52, местной информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00352. Типография отдела издательства и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 31.